

SZAKDOLGOZAT

Név: Szokolányi Róza Anna

2025

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Szent István Campus

Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet

Turizmus-vendéglátás alapképzési szak

LOVAS RENDEZVÉNYEK SZERVEZÉSE

Belső konzulens: Dr. Molnár Csilla, egyetemi docens

Belső konzulens: Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet
intézete/tanszéke: Turizmus – vendéglátás Tanszék

Készítette: Szokolányi Róza Anna

Szent István Campus

2025

Tartalom

1	Bevezetés és célkitűzések.....	2
2	Szakirodalmi áttekintés	4
2.1	Rendezvények, rendezvényszervezés.....	4
2.1.1	A rendezvények csoportosítása	5
2.1.2	A rendezvényszervezés folyamata	6
2.1.3	Rendezvénypiaci trendek	9
2.2	A lovas ágazat.....	12
2.2.1	Lovas sportok	14
2.3	A lovas rendezvények szervezésének speciális kérdései.....	17
3	Nemzetközi Díjugrató Verseny és Világkupa.....	21
3.1	Nemzetközi Díjugrató Versenyek Európában és Magyarországon	21
3.2	A rendezvény helyszíne: a Nemzeti Lovarda.....	22
3.3	A rendezvény szervezője	23
3.4	Résztevők	24
4	Anyag és módszer	26
4.1	A vizsgálat tárgya	26
4.2	Alkalmazott kutatási módszer	26
4.3	Kutatási kérdések és hipotézisek.....	27
5	Eredmények és értékelésük	29
6	Következtetések és javaslatok.....	33
7	Összefoglalás.....	35
8	Irodalomjegyzék.....	37
9	Ábrajegyzék	41
	Mellékletek	42
	Hallgatói nyilatkozat.....	47
	Konzulensi nyilatkozat.....	48

1 Bevezetés és célkitűzések

A sportesemények szervezése napjainkban nem csupán logisztikai kihívás, hanem gazdasági, és turisztikai szempontból is egyre fontosabb területté válik. Ez különösen igaz azokra a sportágakra, amelyek hagyományra, kultúrára és közösségi élményre egyaránt építenek, ahogy ilyen a lovassport is. Magyarországon a lovaskultúra komoly történelmi háttérrel rendelkezik, a különféle lovas rendezvények, különösen a díjugrató versenyek jelentős vonzerővel bírnak a sportkedvelő közönség, a résztvevők, a támogatók és a média számára egyaránt.

A szakdolgozat középpontjában a lovas rendezvények szervezésének speciális kérdései, ezen belül is egy nemzetközi díjugrató verseny áll, melyet a budapesti Nemzeti Lovardában rendeznek meg. A dolgozat célja, hogy feltárja a rendezvény lebonyolításának szervezeti, pénzügyi és humán erőforráshoz kapcsolódó aspektusait, valamint megvizsgálja, milyen kihívásokkal szembesülnek a szervezők, és ezekre milyen válaszokat adnak a gyakorlatban. A téma aktualitását egyrészt a lovassport nemzetközi és hazai népszerűségének növekedése, másrészt a rendezvénypiac dinamikus átalakulása indokolja. Az olyan sportágak esetében, mint a díjugratás, ahol a sportolók mellett élő állatok is részt vesznek, a rendezvényszervezés komplexitása megsokszorozódik. Mindez külön figyelmet érdemel, főként, ha a rendezvény nemzetközi szinten is kiemelt szerepet játszik.

A dolgozatom ezekhez kapcsolódóan az alábbi kutatási kérdéseket vizsgálja:

- Milyen kihívásokkal néznek szembe a szervezők egy sportrendezvény szervezése során, és ez mivel változik, ha a rendezvény lovas rendezvény?
- Hogyan biztosítják a verseny résztvevőinek kényelmét és biztonságát?
- Milyen hatással van a Nemzetközi Díjugrató Verseny a magyar lovassport nemzetközi megítélésére?
- Milyen kihívásokkal szembesülnek a szervezők a budapesti Nemzeti Lovardában rendezett esemény során?
- Mit tartanak fontosnak a versenyzők és a nézők egy ilyen rendezvényen?

A kutatásom primer és szekunder módszereket egyaránt alkalmaz. A szekunder kutatás során szakirodalmi feldolgozás történt a rendezvényszervezés, lovassport és lovasturizmus, illetve a lovas rendezvények szervezésének területéről. A primer adatgyűjtés kérdőíves módszerrel történt: kettő online kérdőívet töltöttek ki a válaszadók, amelynek célja a rendezvény látogatóinak megismerése, illetve a versenyre érkező versenyzők élményeinek és véleményeinek feltérképezése volt.

Szakdolgozatomban a bevezetés rész után szakirodalmi áttekintés részben kifejtem a rendezvényszervezés sajátosságait, rendezvények csoportosítását, és a mostani rendezvénypiaci trendeket. A lovas ágazatok bemutatására és a lovas kultúrára is nagy hangsúlyt fektetek, illetve a lovassportokon belül a díjugratásra részletesen kitérek, hiszen a kutatásom témájának az alapja ez a sportág. A lovas rendezvények szervezésének speciális kérdései fejezet feltárása utána a kutatásom témája, a Nemzeti Díjugrató Verseny elemzése, rövid történetének, helyszínének és szervezőjének megismertetése következik. Ebből végzett kutatásom és kérdőívem részletesen bemutatom, belőlük következtetett eredményeket értékelem, és végezetül következtetéseket és javaslatokat teszek.

2 Szakirodalmi áttekintés

Tekintettel szakdolgozatom témájára, jelen fejezetben szükségesnek tartom egyrészt a rendezvényszervezéshez, másrészt a lovaságazathoz és lovasturizmushoz tartozó hazai és külföldi szakirodalmak megismerését. Munkám során különös hangsúlyt fektetek magára a rendezvényszervezésre és folyamataira, a lovas ágazatra, a lovas rendezvények szervezéseinek speciális kérdéseire és azon belül a Nemzetközi Díjugrató Versenyre, melyről a kutatásom is szól.

2.1 Rendezvények, rendezvényszervezés

A rendezvény értelmezésével foglalkozó szakirodalmakban (Gyarmati, 2001), (Molnár, 2002), (Raffai, 2005), (Molnár, 2019), (Helmeczi, Pataki, & Gál, 2023), (Bladen, Kennell, & Abson, 2022), (Allen, 2016) (Hoffman, 2023), (Invent, 2023) közös, hogy azt valamennyi olyan, előre tervezett, egyedi eseményként értelmezi, amely egy előre meghatározott időben és megfelelő helyszínen, valamilyen konkrét cél érdekében valósul meg. Ahogy Gyarmati Ildikó (Gyarmati, 2001) fogalmaz a rendezvény egy „...meghatározott térben, időszakban és témakörben, nem üzemszerű ismétlődéssel szervezett eseménysorozat, továbbá a folyamatos üzemeltetés keretében szervezett egyedi esemény, amelynek során emberek egy csoportja közös cselekvést hajt végre alkalmi, kitüntetett jelleggel” idézi (Molnár, 2019). A rendezvényszervezés szintén valamennyi szerző olyan komplex tevékenységként tárgyalja, amely magában foglalja a tervezést, az előkészítést, a lebonyolítást és az utómunkálatokat is a szükséges erőforrások biztosításával.

A rendezvények története hosszú időre nyúlik vissza. Valójában már az őseink is tartottak különféle rituálékat, szertartásokat, amelyek az akkori közösségi élet fontos részét képezték. Ezek meghatározott helyszínen és időpontban, illetve szertartásrend (protokoll és forgatókönyv) szerint, valakinek a vezetésével zajlottak. Az ókori görögöknél a vallási és sportesemények (köztük az olimpiai játékok), különleges jelentőséggel bírtak, egyszerre szolgálták a szórakozást, a közösségépítést és a vallásos tiszteletadást és volt bizonyos politikai tartalmuk is. Hasonlóképpen, az ókori Egyiptomban és Rómában is rendszeresen rendeztek ünnepeket, politikai eseményeket és vallási ceremóniákat (Helmeczi, Pataki, & Gál, 2023) A római Colosseum valójában az első nagy befogadóképességű, többfunkciós rendezvényhelyszín volt, a római és külföldi nézőközönség előtt lebonyolított gladiatori és cirkuszi játékok szigorú szabályok szerint folytak (lásd az atléták/gladiátorok/kocsihajtók jogállása, a finanszírozás kérdései, az időpont és időtartam meghatározása, az öltözet, vagy az

ülésrend vonatkozásában). A szervező feladatai között említhetjük többek között a versenyzők/fogatok/gladiátorok/vadállatok biztosítását, a sorrend sorsolását, a felvonulás megszervezését, a jutalmak/díjak rendelkezésre állásának megszervezését, a díjátadó ünnepség és a vendéglátás megszervezését, a protokollhoz, valamint a közbiztonság fenntartáshoz kapcsolódó feladatokat. A középkorban a rendezvények jelentős részét a hatalmi elithez tartozó események (királyi esküvők, temetések, udvari lakomák, lovagi viadalok), az egyházi szertartások, zárandoklatok és misztériumi játékok, valamint a vásárok tették ki. Ezek a szintén szigorú protokoll és szabályok szerint lebonyolított események gyakran több napig tartó közösségi összejövetelek voltak. Ebből a korból ered a napjainkban is híres és minden évben vendégek százezreit vonzó Velencei karnevál hagyománya, de az első bécsi, frankfurti és drezdai karácsonyi vásárokat is a középkorban szervezték (Molnár, 2019).

A modern értelemben vett rendezvényszervezés az ipari forradalom után kezdett kialakulni, amikor a városiasodás és a gazdasági fejlődés következtében megnőtt az igény a kulturális, üzleti és tudományos események szervezésére. A 19. század végétől kezdve egyre gyakoribbá váltak a kiállítások, konferenciák és világkiállítások, amelyek nemzetközi szinten is jelentős szerepet kaptak. A Magyarországon 1896. május 2. és október 31. között tartott Világkiállítás országos rendezvénysorozatán közel 6 millió látogatót fogadtak. A programkínálatban diplomáciai-, kulturális-, vallási-, tudományos és sportrendezvények, állatkiállítás, kirakodóvásár és jelmezes felvonulás egyaránt szerepelt. Ezek előkészítése és lebonyolítása óriási stábot mozgató meg. (Simon, 2016)

A 20. század második felében a rendezvényszervezés professzionális tevékenységgé vált, és külön iparágá fejlődött, amely számos területet magában foglal, mint például a tudományos, üzleti, kulturális és sportesemények szervezése. Az informatika és a digitális technológia fejlődése tovább forradalmasította a rendezvényszervezést, lehetővé téve az online és hibrid rendezvények elterjedését, amelyek ma már a rendezvényipar szerves részét képezik. (Helmeczi, Pataki, & Gál, 2023)

2.1.1 A rendezvények csoportosítása

A rendezvényeket több szempont szerint lehet csoportosítani. Az egyik legfontosabb csoportosítási szempontja az esemény célja, amely lehet: szórakoztatás (például bálók, fesztiválok és karneválok), oktatás és/vagy ismeretterjesztés (ilyen lehet egy tudományos konferencia, kiállítás, bemutató, vagy tudományos fórum), hagyományőrzés vagy hagyományteremtés (például hagyományőrző fesztivál, huszártalálkozó) közösség erősítés vagy építés (mint egy adott településen rendezett családi piknik vagy gyereknapi), illetve az értékesítés és

profitszerzés (ilyenek a börzék, termékbemutatók). Természetesen a fő cél mellett többet is kitűzhetünk. Egy rendezvény az időtartama szerint lehet pár órás összejövetel, többnapos, akár hetes vagy hónapos esemény is. Gyakoriság szerint vannak egyszeri, visszatérő, illetve rendszeresen (periodikusan) visszatérő rendezvények. A helyszín jellege alapján zárt térben (például konferenciateremben, színházban, sportcsarnokban) vagy szabad téren bonyolítható egy esemény (mint a Margit-sziget, vagy egy sportpálya), illetve vannak a kombinált rendezvények (ilyen például egy konferencia, workshop vagy koncert), ami egyszerre élőben személyesen és párhuzamosan egy online közvetítőcsatornán is zajlik, ezzel rugalmas részvételi lehetőséget biztosítva a közönségnek, remélve, hogy így többen részt tudnak venni az adott eseményen). Vannak egy- és több helyszínes rendezvények. A rendezvényeket hatóköre lehet helyi, regionális, országos, nemzetközi, kontinens és világrendezvény. A szervezők jellege alapján különbséget tehetünk amatőr (magánszemély, vállalkozás, szervezet) szervezésű esemény, és professzionális szervezők (rendezvényszervező cég) által lebonyolított rendezvények között. A rendezvény eredete szerint ismertek a kandidált (rendezés jogának megszerzése pályázat útján, az illetékes nemzetközi szervezetnél), az adaptált (máshol már bevezetett, átvett), az innovált (újszerű ötlet, szellemi jog érvényesítése) és a konvencionális rendezvények (visszatérő rendezvény, hagyományai vannak, továbbfejlesztések) Amikor a gazdasági cél a fő szempont, akkor a rendezvény lehet profitorientált, vagyis for-profit, vagy az ellenkezője, a nonprofit. Utóbbi nem profitorientált, ilyenek a társadalmi vagy közösségi célt szolgáló jótékonyági rendezvények. Ezzel szemben bevételszerzés a célja egy zenei fesztiválnak, vagy kiállításnak. Ágazati szakjelleg szerint egy rendezvény lehet társadalmi, tudományos, politikai, egyházi, művészeti, kereskedelmi és sport besorolású. Protokolláris csoportosítás alapján formális vagy informális jellegű, illetve hivatalos vagy társadalmi jellegűről beszélhetünk. (Molnár, 2002) (Raffai , 2005) (Káposzta, 2011) (Molnár, 2019) (Helmeczi, Pataki, & Gál, 2023)

2.1.2 A rendezvényszervezés folyamata

A rendezvényszervezés folyamata összetett, több egymást követő szakaszra bontható, amelyek biztosítják, hogy a rendezvény sikeresen valósuljon meg.

A rendezvényszervezés első és egyik legfontosabb lépése a tervezés, amely meghatározza az esemény célját, jellegét, időpontját és helyszínét. A tervezési folyamat is több szakaszra bontható, melyből az egyik az információgyűjtés. Ekkor a rendezvény célcsoportjának, igényeinek és elvárásainak felmérése történik, beleértve a korábbi rendezvények tapasztalatainak összegyűjtését is, illetve érdemes megnézni, hogy miként

rendeztek hasonló rendezvényeket a konkurensok. Ezt követi a briefing készítése, amely egy dokumentum formájában összegzi a megrendelő alapvető adatait, a rendezvény paramétereit, céljait és elvárásait. (Káposzta, 2011) Először a megrendelő készíti el, majd ezzel az előzetes anyaggal készíti el a rendezvényszervező a saját összeállítását. A briefing pontos kidolgozása nagyon fontos, mert az adatok hiánya a költségterv kidolgozásakor problémát jelenthet. Ezután a koncepció, az ajánlat elkészítése következik, amely az esemény központi gondolatát foglalja össze, meghatározva a rendezvény arculatát és tematikáját. Ez egy tömör, lényegre törő összefoglalás, és amíg a briefing a megrendelő kívánságlistája, addig a rebriefing a rendezvényszervező javaslata a leírtak megvalósítására. (Allen, 2016)

A tervezési szakasz része a költségvetés készítése is, amely részletezi a rendezvény becsült költségeit, beleértve a helyszínbérlés, a technikai eszközök, a dekoráció, a vendéglátás és takarítás költségeit. Végül az ütemtervet kell megírni, mely tartalmazza rendezvény előkészítésétől az utómunkálatok befejezéséig terjedő időszak feladatainak ütemezését. Minden feladatnak részletesen tartalmaznia kell a személyek tennivalóinak leírását és annak elvégzésére fennálló időt, mint egy feladat listának, ezzel gördülékennyé téve a rendezvény lebonyolítását. (Káposzta, 2011)

A tervezést követően az előkészítési szakasz kezdődik, amelynek célja a rendezvény megvalósításához szükséges feltételek biztosítása. Az előkészítés első lépése a helyszín kiválasztása és bejárása, amely során felméri a helyszín adottságait, valamint a technikai és logisztikai lehetőségeket. Ilyenkor kell figyelni a megrendelő különleges kívánságaira, és azok lehetséges megvalósítására. A helyszín bejárása után pontosítani kell a rendezvénytervet, és ilyenkor derülhet ki, ha valamit nem, vagy nem úgy tudunk megvalósítani, de ekkor még lehet változtatni az esemény menetén. Miután minden olyan megrendelést elkészítettünk, amelyek az általunk szükségesnek tartott anyagok beszerzésére vonatkoznak, összeállíthatjuk a végleges költségtervet. Ilyenkor az előzetes költségvetést pontosítani kell feltüntetve benne a pontos árat, és ezután a megrendelő jóváhagyja azt. Ezek után a rendezvényszervező látványtervet és helyszínrajzot készít segítve saját munkáját, és ha ezek kész vannak, akkor készülhet a forgatókönyv, mely három szakaszból, azaz az építési, a lebonyolítási, és a bontási szakaszból áll, és tartalmaz minden részletkérdést, feltüntetve a felelősöket és a határidőket is, így egyúttal ütemtervet jelent a szervezési munkához. A szervezési forgatókönyv folyamatos ellenőrzést és frissítést igényel, mivel az egyes teendők nem egymás után követik egymást, hanem folyamatos átfedésben vannak, ami rendkívül pontos és percre kész adatkezelést igényel. (Molnár, 2002)

A megvalósítás az építési szakasz során kezdődik, amikor a helyszínt berendezik, a technikai eszközöket telepítik, és elvégzik a szükséges próbákat. Ekkor kell a helyszínt és a

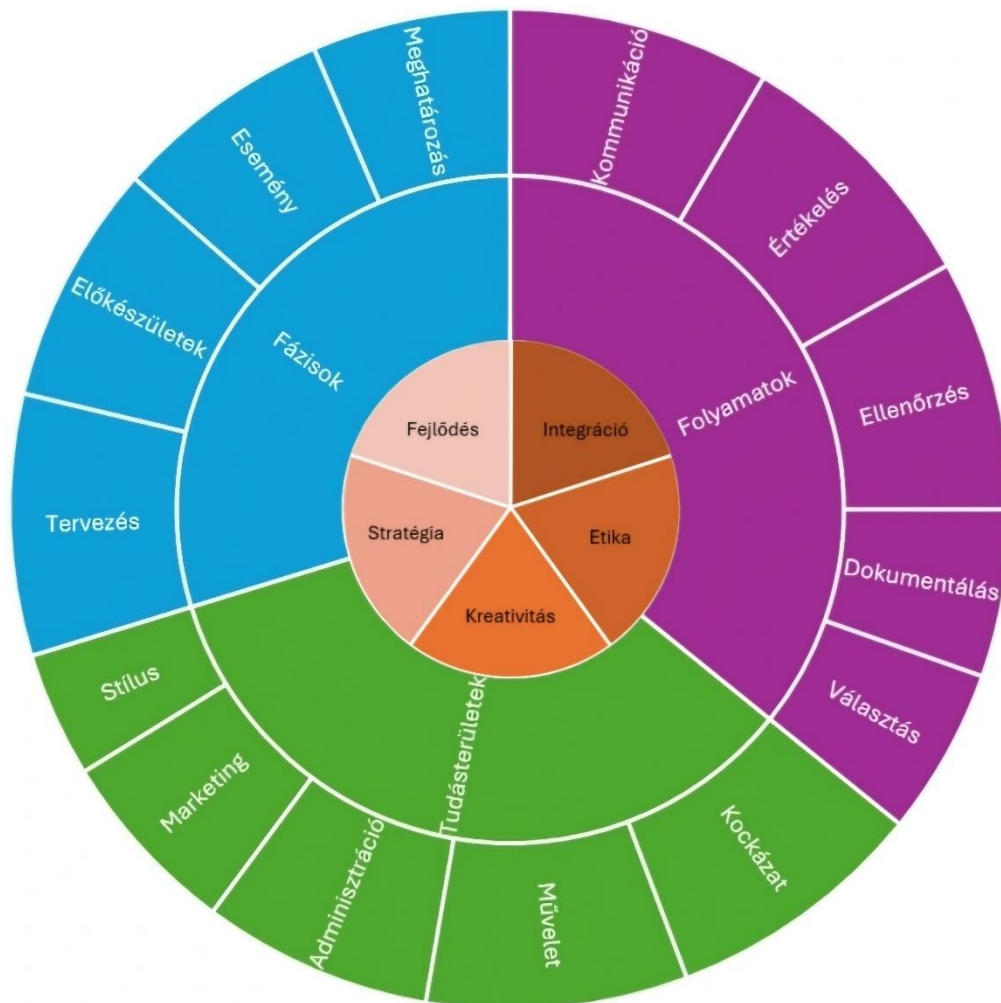
résztevőket olyan állapotba, helyzetbe hozni, hogy a rendezvényt zökkenőmentesen el tudjuk kezdeni. A vendégek fogadása során kiemelten fontos a regisztráció és az eligazítás biztosítása. (Allen, 2016) A program lebonyolítása a tervezett forgatókönyv szerint zajlik, amely magában foglalja az előadások, bemutatók, kulturális vagy szórakoztató elemek lebonyolítását. A protokoll feladatok ellátása, például a VIP vendégek fogadása és kiemelt figyelemmel történő kezelése szintén ebbe a szakaszba tartozik. Ezen kívül biztosítani kell a vendéglátás zökkenőmentes lebonyolítását, amelybe az étkezések és frissítők kínálata is beletartozik. Fontos, hogy a rendezvény során felmerülő problémákat gyorsan és hatékonyan kezeljük, de mindig inkább előrelátónak kell lennünk. Mivel a rendezvény a vendégekért van, így különösen figyelniük kell a vendégek magatartására, reakcióikra és módosítanunk kell ott, ahol szükséges. Ilyen lehet egy nagy sorban állás egy ruhatárnál, vagy a klíma kérdése. A lebonyolítási szakasz a bontási szakaszban zárul, amikor a helyszínt visszaállítják eredeti állapotába, a technikai eszközöket elszállítják és a területet kitakarítják. (Káposzta, 2011)

Az utómunkálatok során a szervezők értékelik az esemény sikerét és levonják a szükséges tanulságokat. Az értékelés és a visszajelzések gyűjtése során a résztvevőktől és a partnerektől kapott visszajelzéseket összegzik és kiértékelik. Az elszámolás és a számlázás a költségek végleges elszámolását és a számlák kiállítását foglalja magában. A szervezők köszönőleveleket küldenek a résztvevőknek és partnereknek, ezzel is kifejezve hálájukat az esemény sikeréhez való hozzájárulásukért. A tapasztalatok dokumentálása fontos a jövőbeni rendezvények szervezése szempontjából, hiszen segít elkerülni a korábbi hibákat és javítani a szervezési folyamatokat. Végül létrehozzák az archívumot, amely tartalmazza a rendezvény során készült fotókat, videókat. (Molnár, 2002)

A rendezvényszervezés komplexitását, a sokszínű feladatok egymásra épülését jól szemlélteti az EMBOK (Event Management Body of Knowledge) modell. (1. ábra) Ez a rendszer három fő dimenzióra épül: elsőként a fázisok, vagyis a meghatározástól, tervezéstől az eseményig haladás, másodsor a tudásterületek, mint a marketing, stílus, adminisztráció, kockázatkezelés, és a művelet, és harmadikként a folyamatok, amibe tartozik a kommunikáció, értékelés, ellenőrzés, dokumentálás és a választás. Fontos alapvető értékei közé tartozik a stratégia létrehozása, a folyamatos fejlődés, az etika, a kreativitás, és az integráció. Ezek egymásra épülve biztosítják, hogy a rendezvényszervezés minden aspektusa strukturáltan és átgondoltan valósuljon meg. A modell segít a feladatok rendszerezésében és a komplexitás átlátásában. (Rutherford Silvers, 2003)

1. ábra EMBOK-modell

(Forrás: saját szerkesztés (Rutherford Silvers, 2003) alapján)

2.1.3 Rendezvénypiaci trendek

A 21. század a rendezvénypiacon is jelentős változásokat hozott. Az elmúlt évek kihívásai és a technológiai fejlődése hatására megváltozott a piaci környezet, változtak a megrendelők és a rendezvény résztvevők igényei és elvárásai, valamint a szervezők feladatai és lehetőségei is.

A 2019 végén kirobbant Covid 19 világjárvány hatására a **virtuális és hibrid események** jelentős teret nyertek. Utóbbiak lehetővé teszik, hogy a résztvevők fizikailag és online is jelen lehessenek, ami nagyobb elérést és rugalmasabb részvételi lehetőségeket biztosít. A technológia fejlődésével egyre jobb eszközök állnak rendelkezésre ezek lebonyolítására, így növelve a résztvevők élményét és elköteleződését. (Invent, 2023)

A rendezvények szervezése során a **digitalizáció** kulcsfontosságú szerepet játszik. Az olyan technológiai megoldások, mint a rendezvényekhez kapcsolódó mobilalkalmazások, a közösségi média integrációja és a valós idejű adatgyűjtés, lehetővé teszik az események hatékonyabb

menedzselését. A rendezvények saját mobilalkalmazásai új megoldást kínálnak a résztvevők számára, hogy programfüzet helyett digitálisan kövessék az eseményeket, kérdéseket tegyenek fel az előadóknak, vagy akár az előadásokat is megtekintsék az applikáción keresztül. Az applikációk beépített QR-kód funkciója lehetővé teszi az érintésmentes beléptetést, ami gyorsabbá és biztonságosabbá teszi a folyamatot. Az RFID (Radio Frequency IDentification) technológián alapuló karszalagok a résztvevők azonosítását és a különböző szolgáltatások igénybevételét is megkönnyítik. A belga Tomorrowland fesztiválon például ilyen karszalagokat alkalmaznak, amellyel a belépést teszik egyszerűbbé. Az RFID-karszalagok segítik a menedzsmenetet a valós idejű tranzakciók követésében és a látogatók mozgásának elemzésében, ami hozzájárul a jobb szervezéshez és a résztvevők biztonságának növeléséhez. Emellett az olyan technológiák, mint a virtuális és kiterjesztett valóság, új dimenziókat nyitnak meg, amelyek növelik az események szórakoztató és interaktív jellegét. (Boros & Keller, 2022) A mesterséges intelligencia (AI) megjelenése a rendezvénypiacon jelentős előnyöket kínál a rendezvényszervezők számára, mint például lehetővé teszi a nagy mennyiségű adat gyors feldolgozását, segítve a megfelelő helyszínek és szolgáltatók kiválasztását. Az MI-alapú chatbotok 24/7 támogatást nyújtanak a résztvevőknek, válaszolva kérdéseikre, képesek valós idejű információkat szolgáltatni az eseményről, elemezni a résztvevők érdeklődési körét és személyre szabott ajánlásokat tenni, valamint valós idejű visszajelzéseket gyűjteni a résztvevői elégedettségről. Az arcfelismerés és anomáliaérzékelés, növelhetik az események biztonságát. Ezek a rendszerek képesek azonosítani a potenciális biztonsági kockázatokat és segíteni a szervezőket a gyors reagálásban. (Cle productions, 2019)

A **fenntarthatóság** az eseményszervezés egyik központi kérdésévé vált. A rendezvényszervezők egyre nagyobb figyelmet fordítanak arra, hogy minimalizálják a környezeti terhelést, például a hulladék csökkentésével, az energiahatékony megoldások alkalmazásával és a helyi források előnyben részesítésével. A fenntartható események iránti kereslet növekvőben van, mivel mind a szervezők, mind a résztvevők egyre tudatosabbá válnak a környezeti hatásokkal kapcsolatban. (Hoffman, 2023) A HighVibes „Zöld rendezvény Útmutató” c. kiadványában megfogalmazottak szerint (Highvibes, 2022) a fenntartható eseményszervezés során nemcsak a teljeskörű szervezésben és kommunikációban segítenek, hanem abban is, hogy a rendezvény hitelesen tükrözze a megrendelőt. A körforgásos szemlélet jegyében előnyben részesítik a bérlést, újrahasználatot és a hulladékcsökkentést. Zöld helyszíneket választanak, szelektíven gyűjtik a hulladékot, környezetbarát tisztítószereket használnak, és figyelnek a logisztika és étkeztetés fenntarthatóságára (pl. szezonális, vegán ételek, műanyagmentesség). A maradék ételt újrahasznosítják vagy eljuttatják rászorulóknak, a

dekoráció és technika terén pedig LED-es és digitális megoldásokat használnak a környezeti terhelés csökkentéséért.

A Magyar Rendezvényszervezők és -szolgáltatók Szövetsége (MaReSZ) 2025 októberében mutatta be a Fenntartható Turizmus Világtanács (Global Sustainable Tourism Council, GSTC) által a MICE szektorra kidolgozott fenntarthatósági szabványrendszer maximális figyelembevételével elkészített Fenntartható Rendezvényszervezési Útmutatót. A dokumentum célja, hogy támogassa az iparági szereplőket a környezeti, társadalmi és gazdasági fenntarthatóság elveinek megismerésében és annak elsajátításában. Áttekintést ad a rendezvényágazat szempontjából meghatározó fogalmakról, jogi és szabályozási keretekről, valamint a legfontosabb hazai és nemzetközi irányelvekről, szabványokról és tanúsítványokról. Célja, hogy segítse a rendezvényszervezéssel foglalkozó vállalkozásokat eligazodni a vállalati fenntarthatóság összetett területén. A Fenntartható rendezvényszervezési útmutató gyakorlati részében a szakma elismert szakértői és üzleti rendezvényszervezői saját tapasztalataikon keresztül osztják meg fenntarthatósági megoldásaikat. A fejezet központi eleme a rendezvényszervezés 6R modellje, amelynek alkalmazása és pontos dokumentálása lehetővé teszi, hogy a szervezők átlátható módon mérhessék a megtakarított anyagmennyiségeket, költségeket, valamint a kibocsátáscsökkentés mértékét. Emellett az anyag hangsúlyt fektet a befogadó, inkluzív szemlélet és a tudatos szakmai hálózatépítés fontosságára, valamint részletesen bemutatja a rendezvények karbonlábnyomának mérési folyamatát, ezzel is támogatva a szervezőket abban, hogy mérhető és hiteles módon tegyék fenntarthatóbbá rendezvényeiket. (Maresz, 2025)

Az események sikeressége szempontjából kulcsfontosságú, hogy a résztvevők számára **személyre szabott élményeket** nyújtsanak. Az interaktív elemek, mint például a közönségkutatás és a workshopok, aktivitást és elköteleződést válthatnak ki a résztvevőkből. A technológia ebben is nagy szerepet játszik, hiszen lehetővé teszi a résztvevők preferenciáinak megismerését és a rendezvények testreszabását.

A komplex értelemben vett **biztonság** alapvető elvárásként fogalmazódik meg. A pandémia következményeként a résztvevők elvárják a magas szintű higiéniai protokollok betartását. A fertőtlenítési pontok kihelyezése, a kontaktmentes beléptetés és a megfelelő távolságtartás biztosítása alapvető elvárás lett, ami hosszú távon is befolyásolja az események szervezését. (InEvent, 2023) A biztonsági elvárások érintik ezen túl a rendezvény helyszínének és környékének köz- és vagyonbiztonságát, a személyes adatok biztonságát (General Data Protection Regulation – GDPR) és a kiberbiztonságot is. A rendezvény résztvevői számára fontos a pénzügyi biztonság, vendégoldalról például a szervezői rugalmasság (előleg

visszatérítése lemondás esetén), szervezői oldalról a kockázatok minimalizálása például fellépők távolmaradása (baleset, rosszullet, megbetegedés, halál, utazási késedelem) vagy a helyszín ellehetetlenülése (károsodása, megsemmisülése, engedély visszavonása), szabadtéri rendezvények esetében a szélsőséges időjárási viszonyok esetében. Utóbbi miatt már egyre több biztosító kínál rendezvényelmaradási biztosítási szerződést. Az információ biztonságához tartozik az esemény során kezelt adatok és információk védelme, mind fizikai, mind digitális formában, mint például résztvevők személyes adatai (név, e-mail cím), fizetési információk és belső kommunikációk (egymás közötti levelezések), míg a társadalmi biztonságot – különösen nemzetközi rendezvényeken - a kisebbségi és etnikai jogok védelme, a vallásszabadság, vagy a szabad nyelvhasználat (illetve a nyelvi rendelkezésre állás, a nyelveket beszélő munkatársak megléte a szervezésben és lebonyolításban) jelenti. Ezek szervezői és résztvevői oldalról egyaránt fontosak. (Molnár, 2002) (Allianz, 2017)

Az **adatgyűjtés és -elemzés** egyre fontosabb szerepet játszik a rendezvényszervezésben. Az események során gyűjtött adatok alapján a szervezők pontosabban fel tudják mérni a résztvevők igényeit és elégedettségét, ami hozzájárul a jövőbeni rendezvények hatékonyabb tervezéséhez. Az adatalapú megközelítés javítja a marketingtevékenységet, a résztvevők bevonását és az események összességében vett sikerességét.

A rendezvénypiac egyik kihívása a költségek növekedése, amely a technológiai fejlesztések és a szigorúbb biztonsági előírások miatt is emelkedett. A szervezőknek kreatív megoldásokat kell találniuk a **költségek csökkentésére**, miközben megőrzik az események minőségét. A költséghatékonyság érdekében sokan a kisebb, helyi beszállítókat részesítik előnyben, illetve előrejelző modellek segítségével optimalizálják az események költségvetését.

A **társadalmi felelősségvállalás** és az **inkluzív rendezvények** szervezése szintén előtérbe került. A szervezők arra törekcszenek, hogy minden résztvevő számára elérhetővé tegyék az eseményeket, és figyelembe vegyék a különböző igényeket, például az akadálymentesített helyszínek és programok kialakításával. Emellett egyre többen szerveznek olyan eseményeket, amelyek a helyi közösségek támogatására vagy jótékonyági célokra irányulnak. (Hoffman, 2023)

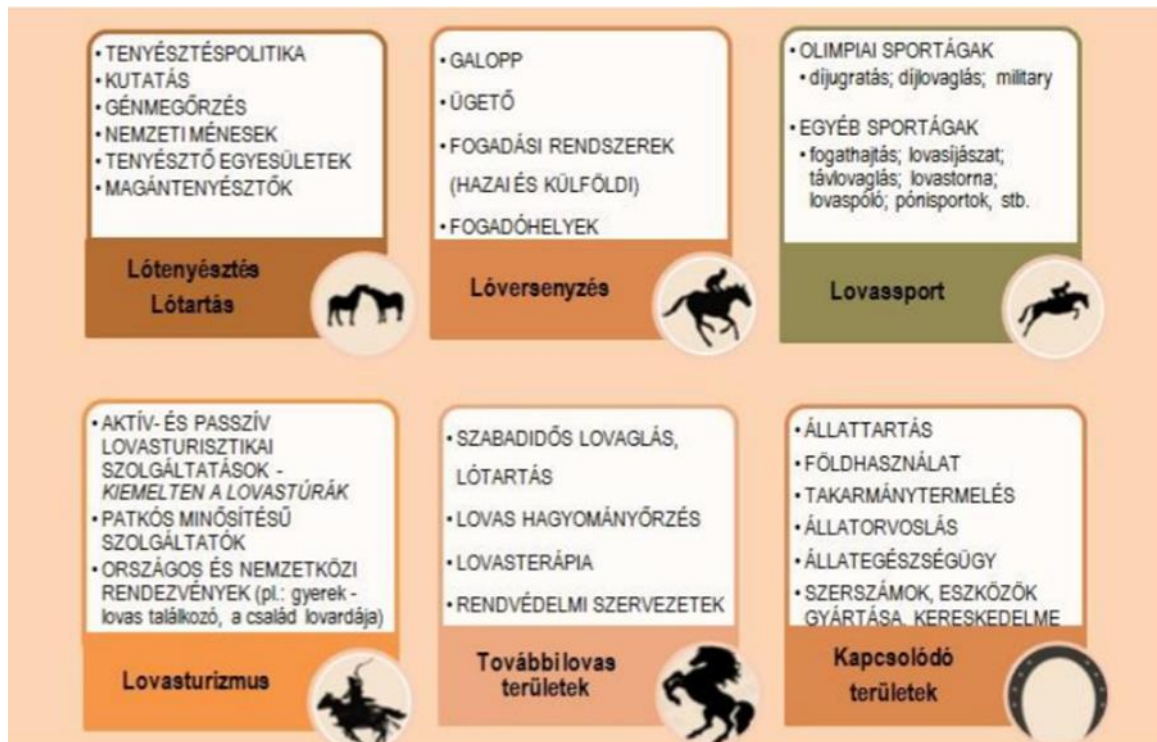
2.2 A lovas ágazat

A Kincsem Nemzeti Lovasprogram (2012 p.5) értelmezésében „A lovaságazat szűkebb értelemben jelenti mindazon területek összességét, melyek működésének legfőbb hajtóeleme a

ló.” Ide tartoznak a lótenyésztéssel és lóhasználattal foglalkozó tevékenységek. Fő elemei a lótenyésztés és lótartás, a szakdolgozatom témája szempontjából releváns lovassportok és turizmus, a lóversenyzés, a hagyományőrzés, a lovasterápia, a szabadidős lovaglás, valamint egyéb kapcsolódó területek (2. ábra).

2. ábra Lovaságazat meghatározó elemei

(Forrás: Kincsem Nemzeti Lovasprogram, 2012)

A lovaskultúra Magyarország kulturális örökségének jelentős részét képezi, amelynek gondozásához rendkívül kedvező természeti adottságaink vannak. Napjainkban a lótenyésztés és lótartás elsősorban sport, rekreációs, valamint egészségügyi célokat szolgál. Ezekben a tevékenységekben kiemelkedő sportturisztikai lehetőségek és élmények rejlenek, legyen szó lovardai, terep, vadászlovaglásról, vagy akár díjlovagló, díjugrató és fogathajtó események látogatásáról. (Kincsem Nemzeti Lovas Program, 2010-2014)

A lovasturizmus története hazánkban a 20. század harmincas éveiben kezdődött, amikor Tamási Áron és Móricz Zsigmond írásai révén Nyugaton is híressé vált Bugac. Az első lovastúrát 1934-ben rendezték, majd a második világháború után, az IBUSZ kezdeményezésére, újraéledtek a lovastúrák, például Tihanyban. A hatvanas években a német nyelvterületről érkező igényeknek köszönhetően ismét fellendült a lovasturizmus, amit a nagy kiterjedésű birtokok és a könnyen átlovagolható területek is támogattak. Az igazi virágkor azonban az 1980-as években következett be, amikor már teljes körű ellátást tudtak nyújtani a

lovakoknak és a lovaknak egyaránt (Csegődi, 2022). Az ország kiváló ló- és szakemberállománya, kedvező terepviszonyai, a szabad mozgás lehetősége, valamint a megfizethető árak miatt hazánk vezető szerepet töltött be a lovas turizmusban Európában. Az 1990-es évek visszaesése után a belföldi kereslet újra fellendült, és a lovaglás népszerűsége azóta is töretlen. Számos lovarda működik a nagyvárosok környékén, ahol különféle lovas szolgáltatásokat, oktatást, táborokat, versenyfelkészítést és rendezvényszervezést kínálnak. A lovasturizmus kiemelkedően magas költséssel járó ágazat, egy túralovaglás résztvevői akár napi 160 eurót is elköltenek, a túrák átlagos hossza pedig 6-10 nap. A jövőbeni fejlődés feltétele a lovas szolgáltatások további színvonal emelése, bővítése, valamint egyenletes területi eloszlásuk biztosítása. A biztonságos lovastúra-útvonalak hálózatának kiépítése az elmúlt évtizedben lendületet kapott. Megkezdődött a túraútvonalak összekötése, azok bekapcsolása a szomszédos országok hasonló útvonalaihoz. (Győri, Kiss, & Lehmann-Dobó, 2022) Egy egyedülálló lovas turisztikai útvonal-hálózat, a Lovas Barangoló kialakítása kezdődött meg, amely GPS koordinátákkal kijelölt lovasútvonalat és fedett lóbeállókkal rendelkező megállópontokat tartalmaz. A hálózat első állomásai Észak-Magyarországon és az Észak-Alföldön jöttek létre mintegy 1800 kilométerem, majd 2023-ban Közép-Magyarországon újabb 509 km bekapcsolása történt meg. (Eurohorse, 2025)

2.2.1 Lovas sportok

Az elmúlt évtizedekben a turizmus robbanásszerű fejlődése számos új turisztikai termék gyors elterjedését eredményezte. Az utazás, mint szabadidős tevékenység egyre népszerűbbé vált, ami a sportturizmus különféle formáinak kialakulását is elősegítette. Ezt a folyamatot támogatta az a sport iránti fokozott érdeklődés, a növekvő mobilitás és a digitalizáció terjedése. Ennek eredményeként ma már számos vállalkozás számára nyílik lehetőség a nemzetközi sportesemények, illetve a szabadidősport-rendezvények szervezésére. (Bóka, Borkovits & Dorka, 2021)

A sportturizmus két fő típusa a szabadidős és hivatáscélú utazások, amelyek során a sporttevékenység lehet aktív vagy passzív. A rendezvények kiemelkedő szerepet játszanak a szabadidősport fejlődésében, hiszen ezek támogatják a sportág népszerűsítését. A szabadidősport szabadidőben önként végzett fizikai mozgás, mely lehet rendszeres és nem rendszeres, és ez olyan értékteremtő rekreációs tevékenység, melynek célja a kikapcsolódás, szórakozás, az élmény, mind a sportolás időtartama alatt, mind utána, illetve segíti a teljesítőképeség és az egészség megőrzését, fejlesztését vagy helyreállítását. (Szabó, 2024)

Egy sportverseny alkalmas lehet a nemzetközi kapcsolatok elmélyítésére és szélesítésére, valamint új diplomáciai kapcsolatok kiépítésére és fenntartására. A sportesemények gazdasági szerepe szintén kiemelkedő, különösen a szponzoráció, a reklám, az infrastruktúra-fejlesztés, az építőipar és a szolgáltatások területén. Emellett hosszú távon közvetett előnyöket is nyújtanak, mivel elősegítik a turizmus fejlődését és javítják az ország imázsát. Nemzetközi sportesemények alkalmával a házigazda ország vagy város kiemelkedő médiafigyelmet kap, amely lehetőséget teremt arra, hogy pozitív képet sugározzon magáról, és ezzel hosszú távon fokozza a turisztikai vonzerőt, illetve új befektetői érdeklődést keltsen. Ha az esemény sikeresen kerül lebonyolításra, ez jelentős gazdasági előnyöket eredményezhet a jövőben. A sportversenyek olyan események, amelyek előre meghatározott szabályrendszer alapján, egyenlő feltételek mellett zajlanak. Különlegességük, hogy a nyilvánosság előtt zajlanak, így nemcsak a sportolók teljesítményének összemérésére adnak lehetőséget, hanem a szurkolók számára is azonosulási élményt nyújtanak, és a média számára könnyen közvetíthető eseménysorozatokot biztosítanak. A verseny lebonyolítási formájának megválasztásakor elengedhetetlen, hogy a sportszakmai és gazdasági célok összhangban legyenek egymással. Természetesen a szervezési feladatok nagysága jelentősen függ a versenyek méretétől, mert míg a kisebb helyi, regionális és országos események hasonló szervezési lépéseket igényelnek, addig a mega-sportesemények esetében ezek nagyobb léptékűek és összetettebbek. Ezen események ideje alatt jelentősen megnő a közvetlen fogyasztás, elsősorban a turizmus és a vendéglátás területén, mivel az eseményekre nagyszámú sportoló, résztvevő és szurkoló érkezik a házigazda városokba vagy országba. Hosszú távon a gazdasági hatások konkrét megnyilvánulásai lehetnek a fenntartható munkahelyek teremtése, a jól hasznosítható létesítmények létrejötte, valamint az infrastruktúra-fejlesztések. Ezen előnyök elérése érdekében kulcsfontosságú, hogy hozzáértő menedzsment csapat végezze az események tervezését, lebonyolítását és az utómunkálatokat. (Helmeczi, Pataki, & Gál, 2023) (Molnár & Remenyik, 2019)

A lovassport ősidők óta szerves része az emberi kultúrának, és mára különböző rendezvényeken és szakágakban mutatkozik meg, ezzel is ápolva a lovaskultúrát, népszerűsítve ezt a sportágat, és biztosítva a versenyzési lehetőségeket. A lovaglás egy olyan sportág, amely minden lovakkal végrehajtott mozgást magába foglal és a ló és lovasa összehangolt munkával teljesíti az adott szakágnak megadott feladatait. A lovassporthoz számos szakág tartozik, köztük mindegyik különböző készséget és képességet igényel mind a lovastól és lovától. (Szatmári, 2009)

A díjlovaglás a ló és lovas közötti tökéletes harmóniát és összhangot mutatja be, ahol a cél a ló alkatának és mozgásának harmonikus fejlesztése, és ennek bemutatása zenére, vagy zene nélkül megadott feladatok segítségével. A military három különböző versenyszámot foglal magába, melyek díjlovaglás, terepverseny és a díjugratás. Ez a katonaság által szervezett távlovaglós versenyekből fejlődött ki, mely három napos verseny keretein belül méretteti össze a versenyzőket. A western lovaglás a cowboyok munkalovaglásán alapul, és a versenyek feladatai az állattartó farmokon végzett munka elemeit tükrözik, mint például a marhák terelése. A lovastorna a lovaglás és az akrobatikus torna ötvözete, ahol a versenyzők zenére végrehajtott tornagyakorlatokat mutatnak be lóháton, fejlesztve ügyességüket és egyensúlyukat. A távlovaglás a legrégebbi múltra tekint vissza, ahol a versenyzők különböző távokon indulnak, speciálisan erre a célra tenyésztett és felkészített lovakon, változatos terepviszonyok között. A fogathajtás során a versenyzők egy vagy akár négyesfogatokat irányítanak, és különböző ügyességi feladatokat teljesítenek időre, vagy zenére, ami rendkívüli pontosságot és együttműködést követel mind a lovakkal és a fogaton ülő emberekkel. A lovaspóló is régi lovasszámnak számít, ahol a lovasok lóháton próbálják minél hamarabb csapatmunkával eljuttatni a labdát az ellenfél kapujába. A lovasíjászat egy harcművészet, melyet már az őseink is gyakoroltak sikeresen a csatákban, és az ebből kialakuló versenysport célja, hogy a mozgó ló hátáról a lovas eltalálja a célpontot, ezzel pontokat szerezve. (Lovasok.hu, 2022)

A díjugratás - melyhez szakdolgozatom kutatása kapcsolódik – a lovassport egyik leglátványosabb és legnépszerűbb ága, ahol a lovasok különböző magasságú és szélességű akadályokon ugratnak át, törekedve a hibátlan teljesítésre szintidőn belül, közben értékelve a ló és lovas közti összhangot. Először 1864-ben, Dublinban rendeztek díjugratóversenyt, ahol a cél a vadászlovak alkalmassági vizsgálata volt, ez jelentette a mai lovassport kezdetét. 1912-ben olimpiai versenyszám lett a díjugratás, majd a FEI, azaz a Nemzetközi Lovas Szövetség létrejöttével egységesítve lett a szabályzat, és megkezdődött a modern díjugrató versenyforma kialakulása. Ez volt az első olyan lovassport, ami a szponzori szerződéseknek és a televíziós közvetítéseknek köszönhetően profi sportággá fejlődött. Eleinte csak szabadtéren, majd fedett pályán is elkezdtek a versenyeket rendezni. 1979-ben elkezdődött a világkupa sorozat, így ezután minden évben készülhettek a lovasok a következő megmérettetésekre világszerte. Ahogy a versenyek szinte nőtt, úgy nőtt a leverhető ugrások magassága is (Szatmári, 2009). A mai nagy versenyeken már 160 centiméter magasak az akadályok, ezzel tesztelve a legjobb lovak és lovasok összhangját, lovak ugróképességét és készségét. Minden akadály leverésért hibapont jár, ahogy az időkorlát túllépéséért is, és végül az a páros nyer, aki legkevesebb idő alatt és hibával teljesíti a megadott ugrásokat a megrajzolt pályarajz szerint. Az utóbbi években

Németország, Franciaország, Hollandia és Nagy Britannia tartozik a legsikeresebb díjugrató nemzetek közé, de a magyar lovasok is felfejlődtek a nagy országok versenyzői mellé, és egyre szebb sikereket értek és érnek el ebben a sportágban. (Equishop, 2023)

2.3 A lovas rendezvények szervezésének speciális kérdései

A lovas rendezvények biztonságos lebonyolítása kiemelt fontosságú, ezért a Nemzetközi Lovas Szövetség és a Magyar Lovassport Szövetség részletes ajánlásokat és szabályokat fogalmazott meg a szervezők számára. A hazai szervezését és lebonyolítását a 2004. évi I. törvény a sportról szabályozza, külön hangsúlyt fektetve a sportrendezvények biztonságára vonatkozó előírásokra. Emellett bejelentési kötelezettség terheli a szervezőket a helyi önkormányzat jegyzőjénél, a rendőrségen, a katasztrófavédelemnél, valamint az állategészségügyi és élelmiszerbiztonsági hatóságoknál.

A rendezvény biztonságáért a szervező a felelős, aki kijelölheti a versenyigazgatót és a versenybírókat. Magasabb szintű események esetén célszerű külön biztonsági szakembert alkalmazni, aki felel a vészhelyzeti terv kidolgozásáért. Ez a terv tartalmazza a mentési és menekülési útvonalakat, a vészkijáratokat, az elsősegélynyújtó helyeket, valamint a biztonsági zónákat. A beléptetéshez és a közönség tájékoztatásához egyértelmű jelzéseket és információs táblákat kell elhelyezni, és minden 200 fő résztvevő után legalább egy fő biztonsági személyzetet kell biztosítani.

A verseny- és gyakorló pályákat fizikailag el kell zárni a rendezvény ideje alatt. A melegítő- és gyakorló pályákon biztonságos akadályokat kell felállítani, és ügyelni kell arra, hogy a talaj minősége megfelelő legyen, ezzel minimalizálva a lovak sérülésének kockázatát. A pályák kialakítása során ügyelni kell a lovak és a közönség biztonságára, valamint szükség esetén biztonsági kordont kell alkalmazni. (Nemzetközi Lovas Szövetség, 2024)

Az állatjólét szempontjából elengedhetetlen, hogy a verseny ideje alatt megfelelő istállózási lehetőséget biztosítsanak a lovak számára, tiszta víz és megfelelő takarmány folyamatos rendelkezésre állásával. A helyszínen kötelező állatorvosi ügyeletet fenntartani, és minden sérülést azonnal ellátni. A díjugrató versenyeken szigorúan tilos a lovakkal szembeni durva bánásmód, és a versenyzőknek kizárólag olyan felszerelést szabad használniuk, amely nem veszélyezteti a lovak biztonságát.

Az állategészségügyi előírások szigorúan szabályozzák a lovak részvételét. A lóútlevélnek tartalmaznia kell egy éven belüli negatív vérvizsgálati eredményt és több betegségre előre beadott oltást. Ezen szigorú feltételek célja, hogy a versenyeken minden

résztevő ló megfelelő egészségi állapotban legyen, ezáltal biztosítva a versenyek zavartalan és biztonságos lebonyolítását. Összességében a lovasoknak és lovaknak egyaránt magas szintű követelményeknek kell megfelelniük, amelyek betartása elengedhetetlen a díjugrató versenyek biztonsága és színvonala érdekében.

Veszélyhelyzet – például viharos időjárás vagy természeti csapás – esetén, a szervező köteles azonnal intézkedni. Ilyen esetekben a versenyt fel kell függeszteni, és tájékoztatni kell a közönséget és a résztvevőket. Az istállók területén szigorú tűzvédelmi szabályokat kell alkalmazni, például tűzoltó készülékek kihelyezésével és a dohányzás tiltásával. A parkolók elhelyezkedését úgy kell megtervezni, hogy szükség esetén a lovakat gyorsan el lehessen szállítani. (Magyar Lovassport Szövetség, 2024)

A lovasokra és a lovakra is szigorú szabályok vonatkoznak. A lovasoknak rendelkezniük kell érvényes tagsági igazolvánnyal, amely lehet a régi, fényképes kiskönyv vagy az új, QR-kódos sportolói kártya. Az induláshoz továbbá szükséges érvényes sportorvosi igazolás, amelyet az OSEI rendszerbe regisztrált sportorvos tölt fel. A versenyző klubja tagja kell, hogy legyen a Magyar Lovassport Szövetségnek, és a megfelelő szakági licencdíjat is be kell fizetni.

A lovasok életkoruk alapján különböző korosztályi besorolás szerint indulhatnak. Gyermek kategóriában 14 éves korig, ifjúsági kategóriában 18 éves korig, U25 kategóriában 25 éves korig versenyezhetnek. A felnőtt kategória 19 éves kortól indul, míg a szenior és veterán kategóriában 50 éves kortól lehet részt venni. A kezdő lovasok számára kötelező a rajtengedélyvizsga, amely elméleti és gyakorlati részből áll. A vizsga sikeres teljesítésével a lovas legfeljebb 105 cm-es pályán indulhat. 2025-től bevezetésre kerül a két szintű rajtengedélyvizsga rendszer, amely fokozatos felkészülést tesz lehetővé, és biztosítja a megfelelő szaktudást a magasabb szintű versenyeken való induláshoz. Kezdő lovasnak az minősül, aki még nem teljesítette nyolc darab, legfeljebb 8 hibapontos 100-105 cm-es pályát. A kezdő státusz a nyolc pálya teljesítésének évéig fennáll.

A díjugrató versenyeken csak 4 éves vagy annál idősebb lovak indulhatnak. A fiatalabb lovak részére fokozatos versenyzési szinteket határoztak meg: a 4 éves lovak 110 cm-ig, az 5 évesek 130 cm-ig, a 6 évesek 140 cm-ig, míg a 7 évesek legfeljebb 150 cm-es pályán versenyezhetnek. A lovak versenyzési szintjét a legmagasabb befejezett pálya alapján határozzák meg, és egyéni kérelem alapján lehetőség van visszaminősítésre több év kihagyás igazolása esetén. Hazai versenyeken csak a Magyar Lovassport Szövetséghez hivatalosan bejelentett, érvényes licenccel és startszámmal rendelkező lovak vehetnek részt, és a bejelentéshez szükséges a lóútlevél és a chip megléte. Nemzetközi versenyeken kötelező az F.E.I. lóútlevél használata. A külföldön vásárolt lovak esetén a külföldi versenyeredmények

bemutatása szükséges a ló indulási jogosultságának megállapításához. (Magyar Lovassport Szövetség, 2024)

A versenyek helyszínének kiválasztásakor a fent bemutatott előírások mellett kiindulópontunk, hogy olyan megfelelő infrastruktúrával rendelkező területet, létesítményt kell biztosítanunk, ahol a rendezvény zökkenőmentesen lebonyolítható és ahol a versenyzők és nézők igényei is a lehető legjobban kielégíthetők (Gyarmati, 2001) (Molnár, 2019). Ennek figyelembevételével a következők figyelembevétele indokolt:

- megfelelő megközelíthetőség: gépkocsival, lószállítóval (futók, kamionok) közösségi közlekedéssel;
- álljanak rendelkezésre a tervezett rendezvény alapfeltételei: szabadtér-zárt tér, terület nagysága, közművek, mosdók, öltözők, catering lehetősége, be-ki település feltételei stb.);
- a versenyhelyszín technikai feltételei: hang-, fény-, vetítés- és színpadtechnika, áramfejlesztő, tolmács- és biztonságtechnika
- szálláshelyek rendelkezésre állása

A Magyar Lovassport Szövetség Díjugrató Szakága elvárásokat fogalmaz meg a verseny- és a melegítő pálya talajára, a versenyiroda és a zsűri torony helyiségeire, az akadályparkra és az időmérésre, továbbá a humán erőforrásra is. (Magyar Lovassport Szövetség, 2024)

A lovas rendezvények sikeres lebonyolításához megfelelően képzett és motivált humán erőforrás biztosítása szükséges. A szervezeti és működési csapat sokrétű, az adott sportágban jártas szakemberekből, valamint logisztikai vagy vendéglátói munkát végző személyzetből kell állnia. A rendezvény fő döntéseit a szervezőbizottság hozza, mivel ők felelősséget vállalnak a stratégiai döntések meghozataláért, az engedélyeztetési folyamatok lebonyolításáért, valamint a pénzügyi és kommunikációs irányításért. A versenytechnikai személyzet tagjai a versenybírók, az időmérők, a pályaépítők és a pályaszolgálat tagjai, az állatorvosok és a patkolókovácsok, akik speciális szaktudásukkal segítik a verseny lebonyolítását. A biztonsági és elsősegélynyújtó személyzet szerepe a sportesemények jellegéből adódóan különösen fontos, hiszen a baleset-megelőzési, gyorsreagálási és mentési protokollok ismerete alapvető követelmény. A kommunikációs és marketingcsapat tagjai is nélkülözhetetlenek, akik a sajtókapcsolatok fenntartásáért, a közösségi média jelenlét irányításáért és a látogatók hatékony tájékoztatásáért felelősek. A kiszolgáló személyzet, mint például a vendéglátósok, takarítók, technikusok is fontos tagjai a humán erőforrásnak, mivel ők a vendégélményért felelősek és egy rendezvény vagy verseny nem lehet magas színvonalú, ha a vendégek nem elégedettek a

magával a szervezéssel, és az ott látottakkal. Az elmúlt időszakban egyre több önkéntes is segíti a versenyek lebonyolítását.

A pénzügyi feltételek biztosítása közé tartozik a szponzorálás. Együttműködés létesülhet lovasfelszerelés-gyártókkal, mezőgazdasági cégekkel, pénzügyi szolgáltatókkal vagy akár prémium márkákkal. Még jelentős bevételi forrás a nagyszámú rendezvényeken a jegyértékesítés, különösen, ha a rendezvény kulturális, gasztronómiai vagy családbarát kísérőprogramokat is kínál. A versenyzők is fizetnek díjakat, ezek részben fedezhetik a rendezvény költségeit, bár ez csak kiegészítő forrásaként jelenik meg. Európai uniós, állami vagy helyi támogatásokat is tudnak igényelni a szervezők a rendezvény finanszírozására, ha a lovas rendezvény turisztikai, ifjúsági, sportfejlesztési vagy oktatási célt szolgál. A Nemzeti Sportügynökség, valamint a Magyar Lovassport Szövetség (MLSZ) pályázatai keretében lehetőség nyílik sportesemények lebonyolítására, utánpótlás-nevelés támogatására, valamint infrastruktúra-fejlesztésre is pályázni. (Magyar Lovassport Szövetség, 2024)

3 Nemzetközi Díjugrató Verseny és Világkupa

A 19. századi vadászat során először tették próbára a lovakat a természetes akadályok megugrásával, amiből végül modern díjugratás fejlődött ki. A legkorábbi ilyen versenyre 1864. április 15-én Dublinban került sor magas- és távolugró versenyek kereti között, mely a mai lovassport elődjeként tekinthető. 1866-ban Párizsban ötfordulós sorozat következett, majd Pozsonyban, 1874-től pedig évente rendeztek Bécsben díjugrató- és díjlovas versenyeket, amelyek gyorsan elterjedtek Európa-szerte. Franciaországban a „concours hippique” elnevezés vált általánossá, ennek rövidítése CH-, amelyet a hivatalos nemzetközi versenyek elnevezésében is megtartottak. A versenykiírásoknál a CHIO rövidítést használják, ami a „Concours Hippique International Officiel” kifejezésből ered és melynek jelentése magyarul: hivatalos nemzetközi lovasverseny.

3.1 Nemzetközi Díjugrató Versenyek Európában és Magyarországon

1909-ben az első csapatversenyre Londonban, a Nemzetközi Lókiállításra került sor, Argentína, Belgium, Franciaország, Kanada, Olaszország és Nagy-Britannia lovasaival. A sportág 1921-ben a FEI, azaz a „Fédération Équestre Internationale” megalakulásával nemzetközi szintűvé fejlődött. Célja volt egységes szabályok és általános nemzetközi eseménynaptár létrehozása a lovassportok számára. A CHIO különlegessége, hogy itt kerül sor a Nemzetek Díja hivatalos versenyszámára, amelyben a világ élvonalbeli válogatottjai mérik össze tudásukat. Az 1920-as és 1930-as években a FEI kiadott szabályai alapján csak az az esemény minősült „Nemzetek Díjának”, amelyen három vagy több nemzet vett részt. 1929-től szigorú szabályokat vezettek be az akadályok számára és méretére, valamint azok teljesítésére szánt időre vonatkozóan. 1930-tól kezdődően rendszeresen megjelent a hivatalos versenynaptár, amely tartalmazta a CHIO-kat és más nemzetközi eseményeket, és ezután, a szabályok szerint bármely ország évente egyszer megtarthatta a Nemzetközi Díjugrató Versenyt. (Ernst, Babochay, & Szotyori Nagy, 2023)

Magyarország az első nemzetközi versenyét a Margitszigeten rendezte, majd 1929-ben Kőbányán rendezte meg a Nemzetek Kupája hazai versenyt. A következő három évtized kiváló eredményeket hozott, mivel 1931-ben a magyar csapat győzött Salzburgban, és Schaurek Ottmár 1935-ben egyéni győztes lett Aachenben, majd Platthy József bronzérmes lett a berlini olimpián. A leghíresebb Nemzetközi Díjugrató Verseny Aachen-ben évente megrendezésre kerül, amely a lovassportok világának legnagyobb eseményei közé tartozik, de sok más ország is otthont ad ezeknek a neves rendezvényeknek. Az első szocialista ország, ahol ilyen rangos

versenyt rendeztek Magyarország volt már 1962-ben, majd pár év múlva hazánk rendezte az Ifjúsági Díjugrató Európa-bajnokságot is, ahol szintén imponázsan nagy mezőnyekkel indultak 15 nemzet versenyzői.

Kiskunhalas nagyon aktív szerepet játszott a CSIO versenyek magyarországi újjászületésében 1982 után azzal, hogy 1990 és 1996 között világbajnokságot is rendezett, a 2000-es évek elejétől pedig a Nemzeti Lovarda ad helyet ezeknek a rangos eseményeknek. (Ernst, Babochay, & Szotyori Nagy, 2023)

A 2010-es évek voltak azok az évek, amikor Magyarország visszatért a nemzetközi díjugratás térképére, elsősorban a Budapesten rendezett rangos CSI és CSIO versenyek révén, lehetőséget adva a magyar versenyzőknek a nemzetközi szintű bizonyításra. A nagy áttörést 2016-ban a budapesti FEI Nemzetek Kupán érte el, ahol a magyar csapat a történelem által beharangozott hazai győzelmet aratott. A Hugyecz Mariann, Ifj. Szabó Gábor, Horváth László Tóth Balázs alkotta válogatott diadalmaskodott az erős nemzetközi szerepléssel szemben. Ifj. Szabó Gábor Timpex Bölcsész nevű lovával vihette haza a Budapest Grand Prix egyéni győzelmét, amely mérföldkövet jelent a magyar díjugratás történetében. (FEI, 2016) A következő években a magyar versenyzők szilárdan megőrizték helyüket a nemzetközi porondon. Ifj. Szabó Gábor számos rangos versenyen, például Bábolnán és Lesznón szerzett Grand Prix-győzelmekkel gyarapította hírnevét. Szentirmai Ferenc is remek eredményt ért el a szilvásváradai 3 csillagos Világkupa Grand Prix-en 2024-ben, ahol azt hibátlan pályával megnyerte. (Horváth, 2024)

3.2 A vizsgált rendezvény helyszíne: a Nemzeti Lovarda

A Nemzeti Lovarda, azaz közismert nevén Tattersall a magyar lovassport egyik legmeghatározóbb központja, Budapest szívében, a Kerepesi úton, melynek névadásához Richard Tattersall angol lókereskedőhöz köthető. A lovarda múltja a 19. század végére nyúlik vissza, melyet a lótenyésztés és a lovasélet rendkívül fontos központjaként alapították. A hazai Tattersall épület nagyon rövid idő alatt a magyar lovas kultúra szimbólumává vált, és 1894-ben már a fedett csarnokában díjugrató és díjlovagló versenyt rendeztek. Az igazi fordulópont 1932-ben következett be, amikor Ifj. Paulheim Ferenc tervei alapján elindult Európa második, legnagyobb fedett lovasiskolája. Ebben az időben a Nemzeti Lovarda a kor legmodernebb sportlétesítményei közé tartozott, hiszen itt nem csak versenyek zajlottak, hanem partik, bemutatók is. Az épület azonban a második világháborúban jelentősen megsérült. Míg a fedett lovardát ideiglenesen restaurálták, 1952-ben lebontották a tetejét és a falait, csak a tribün maradt

meg, és az 1960-as évektől hivatalosan a National Riding School nevet viselte, de a köznyelvben továbbra is Tattersall volt. Az évtizedek alatt működött a lovarda, de lassan elvesztette korábbi dicsőségét. A hely a 21. századig semmiféle átalakuláson nem ment keresztül, míg a 2016-os budapesti 3 csillagos CSIO verseny után több mint egy évre bezárta kapuit és megkezdődtek a nagyszabású rekonstrukciós munkálatok. A teljes 4,5 hektáros terület felújítása során korszerű istállók, fedett és szabadtéri arénák épültek, modern infrastruktúra jött létre a lovak és a lovasok számára. A „magyar lovas élet központja” 2018 februárjában nyílt meg újra, és néhány hónappal a megnyitás után, 2018 nyarán a létesítmény adott otthont egy rangos 5 csillagos CSIO versenynek, mivel az új Nemzeti Lovardában már világszínvonalúak lettek a körülmények. A Nemzeti Lovarda egyszerre sport- és kulturális központ. Nemcsak nemzetközi díjugrató és díjlovagló versenyeknek ad otthont, hanem bentlakásos edzőtáboroknak, gyermekprogramoknak, céges és családi rendezvényeknek is, így valóban multifunkcionális. A hely azonban nem csak a sportról szól; történelmi örökséget hordoz modern infrastruktúrával, amely biztosítja, hogy a magyar lovassport méltó otthonra találjon a napjainkban. Feladatai közé tartozik ezen túl az oktatás (szakmunkásképzés), a lótenyésztés és állattenyésztési szolgáltatások nyújtása, és a szaktanácsadás is. A létesítményben található a Magyar Lovas Szövetség (MLSZ) és a Magyar Sportlótenyésztők Országos Egyesülete (MSLT) irodái, így a lovasélet szervezésében, irányításában is közvetlenül részt vesz. (Nemzeti Lovarda, 2019).

3.3 A rendezvény szervezője

A FEI (Fédération Équestre Internationale, Nemzetközi Lovas Szövetség) a lovassport legfőbb irányító testülete. A svájci Lausanne-i székhellyel ez a szervezet 1921. november 29-én, Párizsban jön létre nyolc ország, köztük Belgium, Dánia, Franciaország, Hollandia, Olaszország, Japán, Norvégia és Svédország közreműködésével. Mára már 130-nál is több tagja van a FEI-nek, így a világ minden kontinensén egységes szabályok szerint zajlanak a hivatalos lovasversenyek. Létrehozásának elsődleges célja a lovassport egységes nemzetközi szabályrendszerének felállítása, valamint felügyelete és népszerűsítése volt. A versenyszabályok kidolgozása és felügyelete mellett a FEI gondoskodik a nemzetközi versenynaptár, a ranglista és a világversenyek összehangolásáról. Szabályokat határoz meg a felügyelete alá tartozó olimpiai szakágra, mint a díjugratás és díjlovaglás. Tevékenységének egyik alappillére a ló jólétének védelme, melyhez részletes állategészségügyi és állatvédelmi előírásokat alkotott, mindeközben szigorú doppingellenőrzéseket végez, és folyamatosan figyelemmel kíséri a lovak fizikai és mentális helyzetét a versenyeken. (Todd, 2024)

Másik fő funkciója az olimpiai játékokon és világbajnokságokon való részvétel szervezése és felügyelete. A FEI-n keresztül a lovassport 1912 óta az olimpiai programok egyik fő ága, ma is ez az egyetlen olyan szakág, amelyben a nők és a férfiak azonos feltételek mellett versenyeznek egyazon versenyen. További nagyon fontos esemény a Nemzetközi Lovas Szövetség felügyelete alatt a CHIO, azaz a Nemzetközi versenyek és a Világkupa sorozatok sokasága. A magyar lovassport számára is nagy megtiszteltetés volt, amikor hazánk több alkalommal Világkupa-fordulónak adott otthont, például Budapesten és Szilvásváradon, ezzel is bizonyítva, hogy Magyarország képes világszínvonalú események megszervezésére. (Nemzetközi Lovas Szövetség, 2024)

3.4 Résztvevők

A 2025-ös Budapest CHIO nemcsak a kiváló sporttevékenységgel, hanem a szervezés magas színvonalával is nagy jelentőséggel bírt. Tizenkét nemzet csapatai vettek részt a budapesti CSIO3* eseményen, a Longines EEF Series második elődöntőjeként. Köztük volt Olaszország, Németország, Hollandia, Svájc, Ausztria, Magyarország, Románia, Csehország, Törökország és Szlovákia, valamint Brazíliából és Katarból meghívott csapatok, amelyek valóban igen vegyes nemzetközi képviselőket alkottak. (Longines, 2025) A magyar válogatottban továbbra is olyan élvonalbeli versenyzők szerepeltek, akik 2024-ben már bizonyítottak kvalifikációs versenyeken. A csapat tagjai Jármly Vince, ifj. Kövy András, Mráz Tamás, ifj. Szabó Gábor, Szentirmai Ferenc és Szuhai Péter voltak. (Lovarda, 2024) A csapat a kilencedik helyet érte el Horváth Balázs vezetésével. Olaszország mindössze négy büntetőponttal nyerte meg a versenyt, szoros csatában a második helyen végzett német csapattal, míg a harmadik helyen pedig a hollandok végeztek. Ezek a csapatok a szeptemberi döntőbe jutottak.

Az elmúlt tíz évet elemezve átlagosan 10-12 ország csapatai alkották a budapesti CSIO-kat. Németország, Olaszország és Hollandia, akik a nemzetközi díjugrató versenyeken a legtöbbet induló és egyben legjobban teljesítő csapatoknak felelnek meg, mellettük Svájc, Ausztria és több közép-európai ország, például Csehország, Szlovákia, Románia is rendszeresen részt vett. 2025-ben a megszokott európai szereplőgárda mellett Brazília és Katar is meghívást kapott, ami jól mutatja, hogy nemzetközi viszonylatban milyen gyorsan növekszik Budapest sportpresztízse. A legtöbb győzelmet a német válogatott szerezte az elmúlt tíz évet nézve, mivel ebben az időszakban 2021-ben és 2022-ben is elnyerte a Budapest Nemzetek Díját. 2018-ban a svájci csapatot választották a legerősebbnek, 2024-ben Hollandia, 2025-ben pedig Olaszország szerezte meg a győzelmet. (Longines, 2025)

A magyar válogatott látványos fejlődésen ment keresztül az elmúlt években, de ahogy fentebb is említettem, a legnagyobb sikert kétségtelenül 2016-ban aratta, amikor hazai közönség előtt sikerült megszereznie a Budapest Nemzetek Díját. Ennek a győzelemnek történelmi súlya volt, mert már jó ideje nem tudott a magyar csapat nyerni egy nemzetközi szinten ekkora presztízst hordozó rendezvényen. A következő időszakban ingadozó eredmények jellemezték a válogatott teljesítményét. 2021-ben a magyar csapat a 13. helyen végzett, és 2022-ben sem jutott be az élmezőnybe. A fordulópont 2024-ben következett be, amikor a válogatott a harmadik helyen végzett a dobogós helyezés újabb ízéért. (Lovarda, 2024)

4 Anyag és módszer

4.1 A vizsgálat tárgya

Vizsgálatom tárgya a 2025. évi Nemzetközi Díjugrató Verseny, melyet Budapesten a Nemzeti lovardában rendeznek meg.

4.2 Alkalmazott kutatási módszer

Kutatásom során primer és szekunder kutatási módszereket egyaránt alkalmaztam. A szekunder kutatás során szakirodalmi forrásokat, tanulmányokat, statisztikai adatokat és online szakmai cikkeket dolgoztam fel, amelyek a sportesemény-szervezés, a lovassport-gazdaság és a turizmus kapcsolatát vizsgálják. Ezen kívül a Marketingkutatás alapjai című forrás (Gyulavári, 2017) elméleti iránymutatásait is felhasználtam, különösen a kérdőíves kutatás módszertanához kapcsolódóan. A primer kutatás alapját egy online kérdőíves felmérés képezte. Napjainkban a kérdőíves kutatást a különféle adatok és tények gyűjtésének egyik legkedveltebb eszközének tekintik, mivel lehetővé teszi a válaszok módszeres, következetes struktúrában történő kezelését, amelyből könnyen vizualizálható diagramok és statisztikai elemzés készíthető. Ennek a technikának a hiányossága azonban abban rejlik, hogy némileg korlátozza a válaszadókat, mivel kevés lehetőséget biztosít számukra nézőpontjuk szabad megfogalmazására és konkrét megjegyzések közzétételére. Ez a kutatási módszer különösen alkalmas volt a dolgozat céljainak megvalósítására, mivel a vizsgálat során pontosan meghatározott kérdésekre kellett válaszokat gyűjtenem. A kérdőív összeállításakor figyelni kellett, hogy a kérdések relevánsak, megválaszolhatóak és jól strukturáltak legyenek. A kérdések között zárt feleletválasztós és Likert-skálás, valamint szabadon megválaszolható nyitott kérdések szerepelnek. A Marketingkutatás alapjai című szakirodalom alapján (Gyulavári, 2017) a kérdőív tervezésének legfontosabb lépései a következők voltak:

- a kutatási kérdések megválaszolásához szükséges információk azonosítása
- a vizsgálandó populáció meghatározása
- a felmérés módszerének kiválasztása
- a kérdőív logikai és szerkezeti felépítésének megtervezése
- a kérdések megfogalmazása
- próbakérdőív elkészítése és tesztelése
- a próbakérdőív eredményeinek értékelése és a végleges kérdőív összeállítása

A kutatáshoz kapcsolódó megkérdezést online végeztem. A kérdőíveket (1. melléklet) Google Űrlap segítségével hoztam létre és terjesztettem. A kérdőív célja az volt, hogy feltárja a lovas rendezvények látogatóinak, valamint a lovassport iránt érdeklődőknek a szokásait, attitűdjeit és tapasztalatait. A kutatás során két kérdőíves felmérés készült: az egyik a Nemzetközi Díjugrató Verseny látogatóit, a másik a versenyzőket és kísérőiket célozta meg. A két adatfelvétel célja az volt, hogy feltárja a rendezvény megítélését, szervezési színvonalát, valamint a résztvevők elégedettségét és elvárásait. A kérdőíves módszer lehetővé tette, hogy a kutatás számszerűen is értékelhető, összehasonlítható eredményeket adjon, amelyekre építve elemezhető a dolgozatban megfogalmazott kutatási kérdések és hipotézisek. A kérdőívek 2025. augusztus 15 - szeptember 26. között voltak elérhetőek az online térben, azokat lovasok és lovas versenyzők körében népszerű közösségi (Facebook) csoportokban osztottam meg, illetve elküldtem volt lovas versenytársaimnak, edzőimnek. Céлом az volt, hogy minél több, a lovassportban érintett személyhez eljusson, és lehetőséget adjon számukra, hogy megosszák tapasztalataikat, véleményüket és javaslataikat a vizsgált témában. A kérdőív elsősorban az aktív, a sportban vagy hobbilovaglásban érintett közösség tagjait célozta meg. Fontos kiemelni, hogy a kutatás nem reprezentatív mintavétellel valósult meg, ezért az eredmények nem tekinthetők a teljes lovas társadalomra általánosan érvényesnek.

4.3 Kutatási kérdések és hipotézisek

A kérdőíves vizsgálat alkalmazásával lehetőség nyílt a Nemzetközi Díjugrató Verseny látogatóinak, versenyzőinek és érdeklődőinek véleményét egységes formában feldolgozni, ezáltal alátámasztani vagy megcáfolni a kutatás során megfogalmazott hipotéziseket, amelyek a következők voltak:

- H1: Egy Nemzetközi díjugrató versenyre főleg a díjugratást kedvelő nézők látogatnak el, és csak kis százalékban mennek más lovas szakágakat kedvelők.
- H2: A versenyre kilátogató nézők szempontjából a rendezvény hangulata közvetlen hatással van a visszatérési szándékra.
- H3: Egy nyári kültéri sportrendezvény lebonyolítása nehézséget okozhat mind a versenyzők, mind a rendezvényszervezők esetében a meleg időjárás miatt.

A vizsgálat központi kutatási kérdései a lovas rendezvények ismertségére, népszerűségére, valamint a szervezési nehézségekre és a közönség elvárásaira irányultak. A kutatás főbb kérdései a következők voltak:

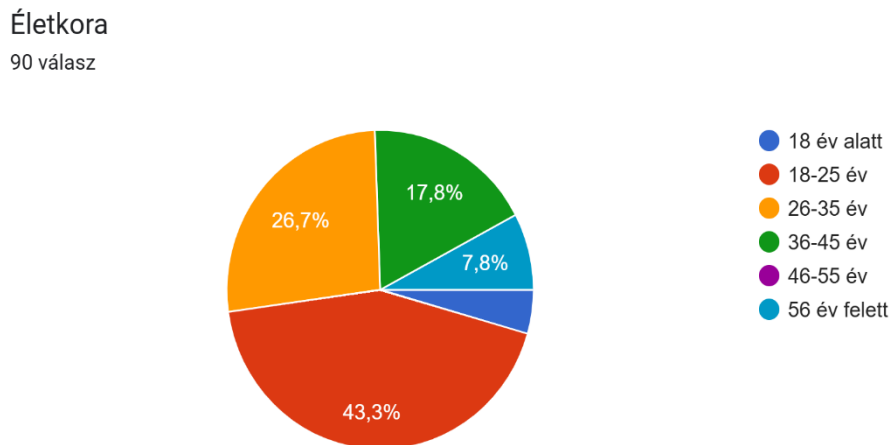
- Melyek a legismertebb lovas rendezvények Magyarországon?
- Kik érdeklődnek leginkább a lovassportok iránt, és milyen demográfiai jellemzők figyelhetők meg körükben?
- Melyek a lovassportok közül a legismertebbek és legkedveltebbek?
- Milyen kihívásokkal szembesülnek a szervezők egy nemzetközi lovas esemény megszervezése során?
- Mit tartanak fontosnak a versenyzők és a nézők egy ilyen rendezvényen?

5 Eredmények és értékelésük

A látogatói kérdőívet összesen 90 fő, míg a versenyzői kérdőívet 84 fő töltötte ki. A látogatók körében mindkét nem arányaiban hasonlóan képviseltette magát, míg a versenyzők körében a nők enyhe többségben voltak. A korcsoportokat tekintve a látogatók és versenyzők legnagyobb része is a 18-35 év közötti korosztályból került ki, ami összhangban van azzal, hogy a lovassportok iránt jellemzően a fiatal felnőttek és a középkorúak mutatnak aktív érdeklődést. (3.ábra)

3. ábra Látogatói kérdőív kitöltőinek korosztály szerinti megoszlása (N=90)

(Forrás: saját kutatás és szerkesztés)

A résztvevők elégedettségi szintjüket 1-től 5-ig terjedő skálán jelezték, ahol az 1 az „egyáltalán nem elégedett”, az 5 pedig a „teljes mértékben elégedett” választ jelentette. Az összesített eredmények alapján a látogatók véleménye kimagaslóan pozitív volt: az egyes kategóriák átlaga 4,4 és 4,6 pont között alakult, ami magas szintű elégedettséget jelez minden vizsgált területen. A rendezvény szervezését a válaszadók több mint 89%-a adott 5-ös, vagy 4-es értékelést, és mindössze 10 fő jelölt 3-as vagy annál alacsonyabb pontszámot. A megkérdezettek közül 66% volt teljesen elégedett a Nemzeti Lovarda infrastruktúrájával és elhelyezkedésével. A program átláthatóságát és a helyszíni tájékoztatást 58 fő értékelte 5-re a 90 főből, azaz ők teljesen elégedettek voltak ezekkel a szempontokkal. A rendezvény hangulatát 70%, azaz 63 fő szavazta meg teljesen pozitívnak és fejezték ki elégedettségüket ezzel kapcsolatban, így a legjobb értékelést kapta az egész kérdőívben. A megkérdezett 90 személy közül mindössze 10-en értékelték 3-as vagy annál alacsonyabb osztályzatra a nézőtér kényelmét, míg 12 résztvevő a szolgáltatásokat kevésbé kielégítőnek ítélte. A biztonság és higiénia biztosítása a

megkérdezettek 88%-a szerint rendben volt. Az összességében való elégedettség kategória az egyik legjobb eredmény az egész felmérésben. A válaszadók 65%-a adott 5-ös értéket, és senki sem jelölt 1-es, illetve csak 1 fő jelölt 2-es pontszámot, ami a látogatók általános pozitív benyomásait mutatja. (1.táblázat)

1.táblázat Látogatók általi értékelés adott szempontok szerint 1-5-ig terjedően (N=90)

(Forrás: Saját kutatás és szerkesztés)

	1	2	3	4	5	Átlag
Rendezvény szervezése	0	2	8	19	61	4,54
Helyszín adottságai	0	1	9	20	60	4,54
Infrastrukturális adottságai	1	3	8	22	56	4,43
Program átláthatósága	0	3	5	24	58	4,52
Helyszíni tájékoztatás	0	5	3	24	58	4,50
Nézőtér kényelme	1	4	5	29	51	4,39
Rendezvény hangulata	0	2	7	18	63	4,58
Szolgáltatások	0	5	7	25	53	4,40
Biztonság és higiénia	1	4	6	27	52	4,39
Elégedettség a rendezvénnyel	0	1	6	24	59	4,57

A rendezvényen résztvevők 68%-a korábban már részt vett hasonló lovas rendezvényen, míg 87%-a nyilatkozott úgy, hogy örömmel térne vissza a Nemzeti Lovardába a jövőben is. A résztvevők 61%-a nyilatkozott úgy, hogy maga is lovas vagy lovas háttérrel rendelkezik, ugyanakkor a szélesebb közönség is egyre inkább megjelenik az eseményeken.

A látogatók 39 százaléka a sportághoz kevésbé kötődő, mivel nem jelölte meg a díjugratást, mint érdeklő sportot, de mégis elment a díjugrató versenyre. Ők az esemény hangulata miatt érkező érdeklődők, ami azt mutatja, hogy egy jó hangulatú sportesemény lehetőséget jelent a lovassport szélesebb társadalmi elérésére.

A kérdőív egyik nyitott kérdése az egyik kutatási kérdésre kereste a válaszokat, mégpedig, hogy a válaszadók mely lovas rendezvényeket tartják a legismertebbnak Magyarországon. A válaszokból jól kirajzolódott, hogy a magyar lovaskultúra hagyományai erősen befolyásolják az események ismertségét: a legtöbben a Nemzeti Vágtát, a Magyar

Derby-t, és a Fogathajtó és Lovastusa Bajnokságokat említették (ezek a legvastagabb betűs válaszok az ábrán), de a Nemzetközi Díjugrató Versenyt is sokan jelölték. (4.ábra)

4. ábra Nézők által legtöbbször említett lovas rendezvények (N=90)

(Forrás: saját kutatás és szerkesztés)

A résztvevők itt is elégedettségi szintjüket 1-től 5-ig terjedő skálán jelezték, és összességében kedvező eredmények születtek: szinte minden értékelt terület 4,6 és 4,7 közötti átlagos pontszámot ért el, ami a versenyzők körében jelentősen magas elégedettségi szintet mutat. A nevezési folyamat átláthatóságát a válaszadók közül 60 fő, vagyis a kitöltők 75%-a maximális, 5-ös értékkel értékelte. A versennyel kapcsolatos előzetes tájékoztatás még ennél is kedvezőbb megítélést kapott: 61 versenyző (76%) adott 5-ös értékelést, és mindössze néhányan jelöltek 3-as vagy 4-es értéket. A helyszín infrastruktúrájára a versenyzők közel 72%-a adott 5-ös minősítést. A válaszadókból mindössze 3 fő adott 3-as vagy annál alacsonyabb értéket az istállók és lovak elhelyezése szempontjára a 84 válaszadóból. A pálya előkészítése a versenyzők 97%-a szerint megfelelő volt és elégedettek voltak vele teljesen, ahogy a technikai háttérrel is.

A verseny lebonyolítása 84 válaszból 2 kivétellel 4, vagy annál jobb értékelést kapott a résztvevőktől. Ezt segítette az, hogy a szervezők segítőkészsége is ennyire számottevő volt számukra. A szolgáltatások és a biztonság a válaszadók 71%-ának volt teljesen megfelelő, mivel 5-re értékelték ezeket. Összességében 82 fő, azaz 97% jelezte pozitív elégedettségét a verseny egészével. (lásd 2.táblázat)

2. Táblázat Versenyzők általi értékelés adott szempontok szerint 1-5-ig terjedően (N=84)

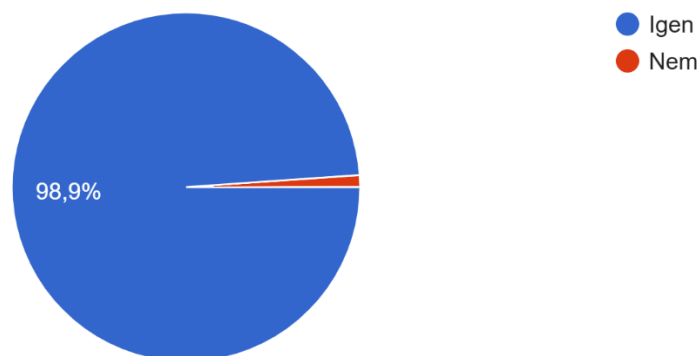
(Forrás: Saját kutatás és szerkesztés)

	1	2	3	4	5	Átlag
Nevezési folyamat átláthatósága	0	1	4	19	60	4,64
Versennyel kapcsolatos előzetes tájékoztatás	0	0	3	20	61	4,69
Infrastrukturális adottságai	1	0	1	24	58	4,64
Az istállók és a lovak elhelyezése	0	1	2	23	58	4,64
A pálya előkészítése és karbantartása	0	0	2	20	62	4,71
A verseny lebonyolítása	0	1	1	19	63	4,71
Technikai háttér	0	0	2	20	62	4,71
Szolgáltatások	0	0	2	25	57	4,65
Biztonság és higiénia	0	0	3	23	58	4,65
A szervezők és személyzet segítőkészsége	1	0	1	21	61	4,68
Elégedettség összessége a rendezvénnyel	0	1	1	19	63	4,71

A látogatók 98,9%-a jelezte, hogy a jövőben visszatérne újra egy ilyen versenyre. A versenyzők is hasonló arányban szavaztak. (5.ábra)

5.ábra Visszatérési szándék jelzése (N=90)

(Forrás: Saját kutatás és szerkesztés)

6 Következtetések és javaslatok

Az eredmények egyértelműen bizonyítják, hogy ez egy magas színvonalú rendezvény szervezés, szakmaiság, és nyújtott élmények tekintetében is. A vizsgálat során mindkét kérdőíves felmérés adatai, mind a látogatói, mind a versenytársi adatok megerősítették a szakirodalomban megfogalmazott, valamint a hipotézisekben szereplő feltételezéseket. Az eredmények azt is bizonyítják, hogy a lovas rendezvények nem csupán sportesemények, hanem komplex turisztikai termékek, amelyek egyszerre szólnak a sportolóknak, a családoknak és a szakmai közönségnek. A rendezvény erősíti a magyar lovassport nemzetközi elismertségét, miközben gazdasági és turisztikai szempontból is hozzájárul Budapest sportéletéhez.

A két célcsoport értékelése között csak minimális eltérést tudtam felfedezni, ami azt bizonyítja, hogy a szervezők egy olyan versenyt rendeztek meg, mely a sportolói és a közönségigényeket egyszerre tudta kielégíteni. Ez a rendezvény sikerének egyik alapvető feltétele. A magas lojalitási arány egyértelműen jelzi, hogy a minőségi szervezés, a gördülékeny lebonyolítás és a pozitív élmény hosszú távú kapcsolatot alakít ki a résztvevők és az esemény között.

A kérdőíves kutatás megerősíti, hogy a lovas események közönsége nagyrészt olyan emberekből áll, akik maguk is kapcsolatban állnak a lovassporttal. A kérdőív eredményei alapján a Nemzetközi Díjugrató Verseny közönségét túlnyomórészt a díjugratás iránt érdeklődő látogatók alkották. Az adatok szerint a nézők több mint háromnegyedét (megközelítőleg 80%) kifejezetten a díjugratás, mint lovas szakág érdekli, míg a többi válaszadó nem csak a díjugratást, hanem például a díjlovaglást, vagy lovastornát is megjelölte. Volt egy kis százalék, akik csak a fogathajtást jelölte meg az érdeklődési körökből, de mégis részt vett nézőként a versenyen. Ez igazolja a H1 hipotézist, miszerint egy nemzetközi díjugrató versenyre főleg a díjugratást kedvelő nézők látogatnak el, és csak kis százalékban mennek más lovas szakágakat kedvelők. Ez azt is mutatja, hogy a lovas közösség belső kapcsolata erős, és aki egyszer érdeklődik egy lovas szakág iránt, azt utána a többi is fogja.

A látogatói kérdőív egyik legmagasabb átlagértékét a rendezvény hangulata kapta, ami azt jelzi, hogy a közönség rendkívül pozitív élményként élte meg az eseményt. Ezzel párhuzamosan a válaszadók több mint 90%-a nyilatkozott úgy, hogy a jövőben is szívesen ellátogatna hasonló lovasrendezvényre. Az adatok között egyértelmű összefüggés figyelhető meg: azok a látogatók, akik a hangulatot 5-ösre értékelték, szinte kivétel nélkül jelezték visszatérési szándékukat. Ezzel bizonyítható a H2 hipotézis, vagyis a versenyre kilátogató nézők szempontjából a rendezvény hangulata közvetlen hatással van a visszatérési szándékra.

Ez alátámasztja, hogy a rendezvény élménye, atmoszférája és közösségi jellege kulcsfontosságú tényező a látogatói lojalitás kialakításában és alátámasztja (Gyarmati, 2001) és (Helmeczi, Pataki, & Gál, 2023) megállapítását, miszerint a sportturizmusban az élmény az egyik legfontosabb elem, mely hozzájárul a vendégek részvételi szándékához.

A kérdőívekben megfogalmazott nyílt válaszok alapján a látogatók és versenyzők több konkrét fejlesztési javaslatot is megfogalmaztak, amelyek figyelembevétele tovább növelheti a rendezvény komfortját és szakmai színvonalát. Több látogató jelezte, hogy a verseny ideje alatt a lelátók nagy része napsütésnek volt kitéve, ami hosszabb tartózkodás esetén kényelmetlenséget okozott. Az időjárási viszonyokkal, és ebből adódó kellemetlenségekkel kapcsolatban versenyzők is írtak a nyílt válaszok között, illetve olyanok is, akik bejelölték, hogy dolgoztak rendezvényszervezőként a versenyen. A visszajelzések összhangban vannak az H3 hipotézissel, amely így szintén igazolható: egy nyári kültéri sportrendezvény lebonyolítása nehézséget okozhat mind a versenyzők, mind a rendezvényszervezők esetében a meleg időjárás miatt.

Azt is jelezték, hogy a közös mosdók karbantartása nem mindig volt megfelelő higiéniai szempontból. A nemzetközi tapasztalatok szerint a higiéniai körülmények minősége a látogatók elégedettségének egyik leggyakrabban említett tényezője. A versenyzők válaszaiból kiderült, hogy a lovak számára biztosított boxok kapacitása a nagy számú nevezés miatt több esetben szűkös volt, illetve a melegítópályák használata a nagy melegben nehézséget okozott. Ezeknek a fejlesztése az FEI lójelölti és biztonsági irányelvei (Nemzetközi Lovas Szövetség, 2024) alá tartoznak, melyek leírják, hogy a megfelelő környezeti feltételek biztosítása a nemzetközi versenyek minősítési kritériumainak részét képezi.

Javaslataim a következők:

- Azért, hogy a rendezvényszervezők növelni tudják a látogatók komfortérzetét, javasolnám a lelátók árnyékolóval való ellátását.
- A folyamatos takarítás és annak ellenőrzése a verseny teljes ideje alatt elengedhetetlen..
- A jövőben érdemes megfontolni még több mobil box ideiglenes telepítését, és ideiglenes árnyékoló ponyvák elhelyezését, amelyek a lovak és lovasok számára megfelelő hővédelmet biztosítanak a nap ellen.

Ezek javításával növelni lehetne az élményt. Habár a világ, úgy a rendezvénypiac is folyamatos fejlődésen megy keresztül, amelyet a technológiai innovációk, a fenntarthatóság iránti igény és a résztvevők változó elvárásai alakítanak. Ezért a rendezvényszervezőknek folyamatosan módosítaniuk kell trendjeiket kreatív, személyre szabott megoldások kínálatával, és összpontosítaniuk kell a fenntarthatóságra.

7 Összefoglalás

A szakdolgozatom célja a lovas rendezvények szervezésének speciális kérdéseinek bemutatása volt, kiemelve a Nemzeti Lovardában megrendezett Nemzetközi Díjugrató Versenyt. A dolgozat a lovasrendezvények szervezési, pénzügyi hátterét, valamint a résztvevők és látogatók elégedettségét vizsgálta, kiemelve a rendezvények társadalmi és sportági szerepét a magyar lovaskultúra fejlődésében. A téma választását személyes indíttatás is befolyásolta, hiszen korábban magam is aktívan versenyeztem díjugratásban, így első kézből éltem át, milyen is egy lovas rendezvényen, vagy versenyen részt venni, és láthattam, hogy milyen szervezési kihívásokkal néznek szembe a szervezők, valamint a versenyzői szempontokkal is tisztában voltam. Ennek köszönhetően a kutatás során nemcsak szakmai, hanem személyes tapasztalatokra is építhettem.

A téma aktualitását az adja, hogy az elmúlt években a lovas események turisztikai, gazdasági és közösségi jelentősége egyre nagyobb, miközben szervezésük különösen összetett feladat a magas szakmai és biztonsági elvárások miatt. A kutatás célja annak feltárása volt, hogy milyen tényezők határozzák meg a lovas rendezvények sikerességét és megítélését, valamint, hogy a szervezés minősége hogyan befolyásolja a résztvevők élményét és a visszatérési szándékot.

A dolgozat primer és szekunder kutatásra épült. A szekunder vizsgálat során a sport- és rendezvényszervezés, valamint a lovassport gazdasági és turisztikai aspektusait feldolgozó szakirodalmak képezték az elméleti hátteret. A primer kutatás két kérdőíves felmérésből állt: az egyik a látogatók, a másik a versenyzők véleményét mérte fel a Nemzetközi Díjugrató Verseny tapasztalatairól. Összesen 174 értékelhető válasz érkezett, ami átfogó képet adott a rendezvény résztvevői és közönsége közötti különbségekről és hasonlóságokról. Az eredmények magas elégedettségi arányt mutattak mind a látogatók, mind a versenyzők körében. A látogatók számára a rendezvény hangulata, a helyszín esztétikája és a minőségi szolgáltatások voltak a legfontosabbak, míg a versenyzők számára elsősorban a biztonság, a pálya minősége, lovaik jóléte és a professzionális szervezés. Mindkét csoport kiemelte, hogy a Nemzetközi Díjugrató Verseny magas színvonalú és jól szervezett esemény, és ebből az következtethető, hogy méltó módon képviseli a magyar lovassportot.

A kutatási hipotézisek mindegyike igazolást nyert, és a nyílt kérdésekre adott válaszok alapján több fejlesztési javaslatot is megfogalmaztam. Ezek a visszajelzések értékes iránymutatást adnak a jövőbeli versenyek szervezői számára, hiszen a fizikai komfort, a lójóllét

és a sportolói elégedettség egyaránt meghatározó tényezői egy nemzetközi lovas esemény sikerének.

Összességében elmondható, hogy a Nemzetközi Díjugrató Verseny a magyar lovassport egyik legkiemelkedőbb és legsikeresebb rendezvénye, amely nemcsak sportági, hanem turisztikai és közösségi értéket is képvisel.

Tekintettel a rendezvényszervezés iránti érdeklődésemre és a lovassportok – elsősorban a díjugratás – iránti elkötelezettségemre a jövőben szeretném a megkezdett kutatást tovább folytatva azt mélyinterjúkkal kiegészíteni, illetve összehasonlító vizsgálatot lefolytatni más versenyhelyszínekkel (például Szilvásvárad Lipicai Lovasközpont, illetve Bábolna Nemzeti Ménesbirtok) és lovas versenyekkel (ilyen lehet az Országos Lovastusa Bajnokság, vagy a Nemzetközi Fogathajtó Bajnokság). A különböző helyszínek összehasonlítása rávilágíthatna arra, milyen infrastrukturális, szervezési és kommunikációs különbségek jellemzik az ilyen rendezvényeket, míg például egy lovastusa vagy a fogathajtó verseny feltárásával szélesebb képet kaphatnánk a magyarországi lovasrendezvények szakmai hátteréről.

8 Irodalomjegyzék

- Allen, J. (2016). *A Rendezvényszervezés nagykönyve*. Budapest: Akadémiai kiadó. Forrás: https://mersz.hu/dokumentum/dj82arn__1/
- Allianz. (2017). Rendezvényelmaradás biztosítás. Forrás: https://biztositasifeltetelek.hu/Allianz/allianz_2263.pdf letöltés dátuma: 2025.02.10.
- András, K., Jandó, Z., Kiss, K., & Havran, Z. (2024). *A szabadidősport üzleti kérdései*. Budapest: Akadémiai Kiadó. Forrás: https://mersz.hu/dokumentum/m1106aszum__78/#m1106aszum_76
- Ásványi, K. (2022). *Fenntarthatóság a turizmusban*. Budapest: Akadémiai kiadó. Forrás: https://mersz.hu/dokumentum/m950fat__1/
- Bladen, C., Kennell, J., & Abson, E. (2022. november). *Events Management*. UK: Routledge. Forrás: https://www.researchgate.net/publication/365396517_Events_Management_An_Introduction letöltés ideje: 2025.03.02.
- Bóka, F., Borkovits, M., & Dorka, P. (2021). Lósportok és lovassportok. egyetemi jegyzet. Szeged: Szegedi Tudományegyetem. Letöltés dátuma: 2025.. 05., forrás: http://www.jgypk.hu/tamop13e/tananyag_html/indooroutdoor/lovagls.html
- Boros, K. (2023). *Az üzleti és kulturális rendezvények értékteremtő ereje*. Budapest: Akadémiai Kiadó. Forrás: https://mersz.hu/dokumentum/m1105auekree__2/#m1105auekree_0
- Boros, K., & Keller, K. (2022). *Az okosrendezvények jelene és jövője*. Budapest: Akadémiai kiadó. Forrás: https://mersz.hu/dokumentum/m946st__49
- Cle productions. (2019). Integrating Artificial Intelligence into Event Management. Egyesült államok. Forrás: <https://cleproductions.com/integrating-artificial-intelligence-into-event-management/> letöltés ideje: 2025.05.23.
- Csegődi, T. L. (2022). A lovas szolgáltatások szabályozása és lehetőségei. *AGRÁRÁGAZAT* 2022/08. lapszám <https://agraragazat.hu/hir/agrar-lovaglas-turizmus-lovasturaszabadido-mezogazdasag/> letöltés ideje: 2025.03.02.
- Dér Cs. D. (2012). *Élményszervezés és -menedzsment*. Budapest: Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskola. Forrás: https://www.artsandbusiness.hu/wp-content/uploads/2020/04/Elmenyszervezes_konyv_kesz.pdf letöltés ideje:2025.03.02.

- Equishop. (2023). Díjugratás. De miről is szól a lovassport legnépszerűbb szakága? Oktató anyag. Forrás: <https://www.equishop.com/hu/blog/dijugratas-mirol-is-szol-a-lovassport-legnepszerubb-szakaga-n365> letöltés ideje: 2025. 05.10.
- Ernst, J., Babochay, G., & Szotyori Nagy, K. (2023). Nemzetközi lovasversenyek története. Forrás: <https://www.lovasok.hu/lovassportok/nemzetkozi-lovasversenyek-tortenete/> letöltés ideje: 2025.05.10.
- Eurohorse. (2025). EUROHORSE Lovas Barangoló. Forrás: <https://eurohorse.hu/bemutakozas> letöltés ideje: 2025.05.10.
- FEI. (2016). Historic Victory for Hungary. Forrás: https://inside.fei.org/media-updates/historic-furusiyya-victory-hungary-home-ground?utm_source=chatgpt.com letöltés ideje: 2025.05.22.
- Gyarmati, I. (2001). *Rendezvényszervező kézikönyv*. Budapest: Szókratész Külgazdasági Akadémia
- Győri, F., Kiss, G., & Lehmann-Dobó, A. (2022). *Wellness, sport- és egészségturizmus*. Szeged: Szegedi Tudományegyetem. Forrás: http://www.jgypk.hu/tamop13e/tananyag_html/wellness/lovas_turizmus.html letöltés ideje: 2025.04.09.
- Gyulavári, T. (2017). *A marketingkutatás alapjai*. Budapest: Akadémiai kiadó.
- Hamar, G. (2012). Lovas rendezvények szervezésével kapcsolatos ajánlások. Forrás: <https://dijugratoszakag.hu/wp-content/uploads/2020/02/AJANLAS-VEGLEGES-2012-HAMAR.pdf> letöltés ideje: 2025.05.22.
- Helmecki, G., Pataki, J., & Gál, T. (2023). *Rendezvényszervezés*. Nyíregyháza: Healall. Forrás: https://healall.eu/home/wp-content/uploads/2023/11/J15_Rendezvenyszervezes-HUN-10.30.pdf letöltés ideje: 2025.03.03.
- Highvibes. (2022). Fenntartható rendezvény. Forrás: <https://highvibes.hu/rolunk/> letöltés ideje: 2025.04.13.
- Hoffman, C. (2023). A rendezvényipar legfontosabb trendjei: befogadás, ösztönzőutak, MI, fenntarthatóság. *Turizmus.com*. Forrás: <https://turizmus.com/cikk/archiv/a-rendezvenyipar-legfontosabb-trendjei-befogadas-osztonzoutak-mi-fenntarthatosag> letöltés ideje: 2025.04.10.
- Horváth, B. (2024). Felnőtt díjugrató válogatott programja a 2024-es évre. Magyar Lovassport Szövetség. Forrás: <https://dijugratoszakag.hu/valogatott/felnott-valogatott/> letöltés ideje: 2025.05.22.

- InEvent. (2023. Március). Future Trends in Event Planning. Online. Forrás: <https://inevent.com/blog/others/future-trends-in-event-planning-6-top-picks-for-you.html> letöltés ideje: 2025.04.10.
- Invent. (2023. Április). Event Trends. Online. Forrás: <https://inevent.com/blog/tech-and-trends/2023-event-trends-and-top-meeting-you-need-to-know.html> letöltés ideje:2025.04.10
- Jászberényi, M., Boros, K., & Miskolczi, M. (2022). Vonzerőfejlesztés a kulturális és atkív turizmusban. Budapest: Akadémiai Kiadó Forrás: https://mersz.hu/dokumentum/m963vakt__1/
- Káposzta, J. (2011). *Rendezvényszervezés módszertana*. Gödöllő: Szent István Egyetem
- Kincsem Nemzeti Lovas Program. (2010-2014). Online. Forrás: https://2010-2014.kormany.hu/download/2/c8/70000/Kincsem_program_egyeztetesre.pdf letöltés ideje: 2025.04.10.
- Longines. (2025). LONGINES EEF Nations Cup Budapest - Semi Final. Svájc. Forrás: <https://www.longinestiming.com/equestrian/2025/longines-eef-nations-cup-budapest-semi-final-budapest> letöltés ideje: 2025.04.10.
- Lovarda, N. (2024). Nemzeti válogatott. Online. Forrás: <https://csiobudapest.hu/nemzeti-valogatott/> letöltés ideje: 2025.04.10.
- Magyar Turizmus Zrt., Magyar Lovas Turisztikai Közhasznú Szövetség (2009). Lovas turizmus termékfejlesztési stratégia (2007-2013). Forrás: <https://2010-2014.kormany.hu/download/3/6c/20000/Lovas%20strategia.pdf#!DocumentBrowse> letöltés ideje: 2025.04.10.
- Lovasok.hu. (2022). Lovassportok bemutatása. Forrás: <https://www.lovasok.hu/lovassportok/lovassportok-bemutatasa/> letöltés ideje: 2025.04.10.
- Magyar Lovassport Szövetség. (2024). Díjugrató szabályzat. Forrás: <https://vsetup.dijugratas.hu/htmltree/vszabalyzat.pdf> letöltés ideje: 2025.04.10.
- Magyar Lovassport Szövetség. (2024). Szabadidős lovas rendezvények szabályzata. Forrás: <https://vsetup.szabadidonevezes.hu/htmltree/vszabalyzat.pdf> letöltés ideje: 2025.04.10.
- Marsz. (2025). MaReSz Fenntartható rendezvényszervezési útmutató. Budapest.
- Molnár, C. (2019). *Utazás- és rendezvényszervezés*. Újgenerációs jegyzet. Gödöllő: Szent István Egyetem
- Molnár, C., & Remenyik, B. (2019). A megasportesemények turisztikai hatásai Magyarországon. *TERÜLETI STATISZTIKA*, 59 (3). pp. 300-327

- Molnár, G. (2002). *Protokoll az üzleti életben*. Budapest: Akadémiai kiadó. Forrás: <https://mersz.hu/kiadvany/244/>
- Nemzeti Lovarda. (2019). A Nemzeti Lovarda története. Forrás: <https://nemzetilovarda.hu/nemzeti-lovarda-tortenete/> letöltés ideje: 2025.05.22.
- Nemzetközi Lovas Szövetség. (2024). FEI Díjugrató szabályzat. Online. Forrás: <https://vsetup.dijugratas.hu/htmltree/feiszab.pdf> letöltés ideje: 2025.05.22.
- Raffai, C. (2005). *Rendezvényszervezés*. Veszprém: Veszprémi Egyetem. Forrás: https://elearning.unim-mate.hu/pluginfile.php/1274084/mod_resource/content/1/RSZERV_Raffay.pdf letöltés ideje: 2025.03.02.
- Romaikor. (dátum nélkül.). Cirkuszi és Amphiteatrumi játékok. Letöltés dátuma: 2025. 05, forrás: https://romaikor.hu/cirkuszi_es_amphiteatrumi_jatekok
- Rutherford Silvers, J. (2003). Event Management Body of Knowledge Project. Forrás: <https://www.embok.org/juliasilvers/embok.html> letöltés ideje: 2025.04.10.
- Simon, B. (2016). 1896-os Millenniumi Ezredéves Országos Kiállítás 120. évfordulója. Letöltés dátuma: 2025. 05, forrás: <https://ujkor.hu/content/elszallt-mint-egy-leghajo-az-1896-os-millenniumi-ezredeves-orszagos-kiallitas-120-evforduloja>
- Szabó, Á. (2024). *A szabadidősport üzleti kérdései*. Budapest: Akadémiai Kiadó. Forrás: https://mersz.hu/dokumentum/m1106aszum__78/
- Szatmári, Z. (2009). *Sport, életmód, egészség*. Budapest: Akadémiai Kiadó, Pest, Magyarország. Forrás: https://mersz.hu/keres/d%C3%ADjugrat%C3%A1s/hivatkozas/m293see_38_p28/#m293see_38_p28
- Todd, H. (2024). FEI Approved Schedule. Lausanne, Svájc. Forrás: https://dijugratoszakag.hu/wp-content/uploads/2024/05/Budapest-HUN-10_07_2024-14_07_2024-CSIO3_-W-NC-EEF-SF-Jumping-Schedule-2024_CI_0715-V1.pdf letöltés ideje: 2025.04.10.

9 Ábrajegyzék

1. ábra EMBOK-modell.....	9
2. ábra Lovaságazat meghatározó elemei	13
3. ábra Látogatói kérdőív kitöltőinek korosztály szerinti megoszlása (N=90)	29
4. ábra Nézők által legtöbbször említett lovas rendezvények (N=90).....	31
5. ábra Visszatérési szándék jelzése (N=90).....	32
1. táblázat Látogatók általi értékelés adott szempontok szerint 1-5-ig terjedően	30
2. táblázat Látogatók általi értékelés adott szempontok szerint 1-5-ig terjedően	32

Mellékletek

1. melléklet

KÉRDŐÍVEK

Nemzetközi Díjugrató Verseny értékelése - látogatói szemmel

Tisztelt Válaszadó!

Köszönöm, hogy időt szán a kérdőív kitöltésére! Kutatásom célja, hogy megismerjem a Nemzeti Lovardában megrendezett Nemzetközi Díjugrató Verseny látogatóinak élményeit, tapasztalatait és véleményét a rendezvény szervezésével kapcsolatban. A válaszok teljes mértékben anonim módon kerülnek feldolgozásra, kizárólag szakdolgozatom kutatási céljaira. Szokolányi Róza - Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, Turizmus-vendéglátás szak

1. Az Ön neme:

nő

férfi

2. Az Ön életkora:

18 év alatt

18–25 év

26–35 év

36–45 év

46–55 év

56 év felett

3. Évente hányszor jár sportrendezvényekre?

1 vagy kevesebb alkalommal

2–4 alkalommal

5 vagy több alkalommal

4. Mely lovassportok érdeklík leginkább? (több válasz is jelölhető)

Díjugratás

Díjlovaglás

Fogathajtás

- Military
- Western
- Lovaspóló
- Lovasíjászat
- Lovastorna
- Egyik sem

5. Soroljon fel 3 Magyarországon tartott lovasrendezvényt, ami elsőként eszébe jut!

1. _____
2. _____
3. _____

6. Járt már a Nemzeti Lovardában?

- Igen
- Nem

7. Járt már korábban Nemzetközi Díjugrató Versenyen?

- Igen
- Nem

8. Milyen minőségben vett részt a Nemzetközi Díjugrató Versenyen?

- Nézőként
- Versenyzőként / kísérőként
- Rendezvényszervezőként / segítőként
- Egyéb: _____

9. Kérem, értékelje a legutóbbi rendezvényt a felsorolt szempontok szerint!

(1 = egyáltalán nem volt elégedett, 5 = teljesen elégedett volt)

Szempont	1	2	3	4	5
Rendezvény szervezése	☐	☐	☐	☐	☐
Helyszín adottsága	☐	☐	☐	☐	☐
A helyszín infrastrukturális adottságai	☐	☐	☐	☐	☐
Program átláthatósága	☐	☐	☐	☐	☐
Helyszíni tájékoztatás	☐	☐	☐	☐	☐
Nézőtér kényelme, rálátás a pályára	☐	☐	☐	☐	☐

Rendezvény hangulata	☐	☐	☐	☐	☐
Szolgáltatások (pl. catering)	☐	☐	☐	☐	☐
A biztonság és higiénia biztosítása	☐	☐	☐	☐	☐
Összességében elégedett voltam a rendezvénnyel	☐	☐	☐	☐	☐

10. Mi az, amin szerinte javítani lehetne a jövőben?

Válasz: _____

11. Venne részt a jövőben is hasonló lovasrendezvényen?

Igen

Nem

Nemzetközi Díjugrató Verseny értékelése - versenyzői szemmel

Tisztelt Válaszadó!

Köszönöm, hogy időt szán a kérdőív kitöltésére! Kutatásom célja, hogy megismerjem a Nemzeti Lovardában megrendezett Nemzetközi Díjugrató Verseny látogatóinak élményeit, tapasztalatait és véleményét a rendezvény szervezésével kapcsolatban. A válaszok teljes mértékben anonim módon kerülnek feldolgozásra, kizárólag szakdolgozatom kutatási céljaira. Szokolányi Róza - Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, Turizmus-vendéglátás

1. Az Ön neme:

nő

férfi

2. Az Ön életkora:

18 év alatt

18–25 év

26–35 év

36–45 év

46–55 év

56 év felett

3. Hány éve foglalkozik díjugratással?

1–3 év

4–7 év

8–12 év

13 év vagy több

4. Hány alkalommal vett már részt Nemzetközi Díjugrató Versenyen a Nemzeti Lovardában?

Először

2–3 alkalommal

4 vagy több alkalommal

5.Kérem, értékelje a legutóbbi rendezvényt a felsorolt szempontok szerint!

(1 = egyáltalán nem volt elégedett, 5 = teljesen elégedett volt)

Szempont	1	2	3	4	5
A nevezési folyamat átláthatósága	☐	☐	☐	☐	☐
A versennyel kapcsolatos előzetes tájékoztatás	☐	☐	☐	☐	☐
A helyszín infrastrukturális adottságai	☐	☐	☐	☐	☐
Az istállók és a lovak elhelyezése	☐	☐	☐	☐	☐
A pálya előkészítése és karbantartása	☐	☐	☐	☐	☐
A verseny lebonyolítása	☐	☐	☐	☐	☐
A technikai háttér (időmérés, eredményközlés,)	☐	☐	☐	☐	☐
A biztonság és állatjóléti feltételek	☐	☐	☐	☐	☐
A kísérszolgáltatások (melegítőpálya, catering)	☐	☐	☐	☐	☐
A szervezők és személyzet segítőkészsége	☐	☐	☐	☐	☐
Összességében elégedett voltam	☐	☐	☐	☐	☐

6.Találkozott nehézségekkel versenyzőként a rendezvény alatt?

Ha igen, kérem írja le:

Válasz: _____

7.Szívesen indulna a jövőben ismét a Nemzetközi Díjugrató Versenyen a Nemzeti Lovardában?

Igen Nem

Hallgatói nyilatkozat

MATE Szervezeti és Működési Szabályzat

III. Hallgatói Követelményrendszer

III.1. Tanulmányi és Vizsgaszabályzat

6.13. sz. függeléke: A MATE egységes szakdolgozat / diplomadolgozat / záródolgozat / portfólió készítési útmutatója

4.2. sz. melléklete: Nyilatkozat a záródolgozat/szakdolgozat/diplomadolgozat/portfólió nyilvános hozzáféréseiről és eredetiségéről (módosítva: 2025. október 16.)

NYILATKOZAT

a záródolgozat/szakdolgozat/diplomadolgozat/portfólió¹ nyilvános hozzáféréseiről és eredetiségéről

A hallgató neve:	Szokolányi Róza Anna
A Hallgató Neptun kódja:	B1QTMX
A dolgozat címe:	Lovas rendezvények szervezése
A megjelenés éve:	2025
A konzulens intézetének neve:	Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet
A konzulens tanszékének a neve:	Turizmus – Vendéglátás Tanszék

Kijelentem, hogy az általam benyújtott záródolgozat/szakdolgozat/diplomadolgozat/portfólió² egyéni, eredeti jellegű, saját szellemi alkotásom. Azon részeket, melyeket más szerzők munkájából vettem át, egyértelműen megjelöltem, és az irodalomjegyzékben szerepeltettem. Továbbá kijelentem, hogy a dolgozat elkészítése során alkalmazott mesterséges intelligencia-eszközök (pl. szöveggenerálás, nyelvi javítás, fordítás, adatelemzés) használata nem helyettesítette a saját kutatási és alkotói munkámat, azok alkalmazását a források között vagy a módszertani részben feltüntettem, és a szakmai-etikai elvárásoknak megfelelően jártam el.

Ha a fenti nyilatkozattal valótlan állítottam, tudomásul veszem, hogy a záróvizsga-bizottság a záróvizsgából kizár és a záróvizsgát csak új dolgozat készítése után tehetek.

A leadott dolgozat, mely PDF dokumentum, szerkesztését nem, megtekintését és nyomtatását engedélyezem.

Tudomásul veszem, hogy az általam készített dolgozatra, mint szellemi alkotás felhasználására, hasznosítására a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mindenkor szellemi tulajdon-kezelési szabályzatában megfogalmazottak érvényesek.

Tudomásul veszem, hogy dolgozatom elektronikus változata feltöltésre kerül a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem könyvtári repozitori rendszerébe. Tudomásul veszem, hogy a megvédett és

- nem titkosított dolgozat a védést követően
- titkosításra engedélyezett dolgozat a benyújtásától számított 5 év eltelte után

nyilvánosan elérhető és kereshető lesz az Egyetem könyvtári repozitori rendszerében.

Kelt: 2025 év 11 hó 04 nap

Hallgató aláírása

¹ A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törölendő.

² A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törölendő.

Konzulensi nyilatkozat

NYILATKOZAT

Szokolányi Róza hallgató Neptun azonosítója: B1QTMX) konzulenseként nyilatkozom arról, hogy a záródolgozatot áttekintettem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A záródolgozatot a záróvizsgán történő védeésre **javaslom**.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen **nem**^{*1}

Kelt: Gödöllő, 2025. év november hó 07. nap

Dr. Molnár Csilla
egyetemi docens, belső konzulens

¹ A megfelelő aláhúzendó.

MI nyilatkozat

Hallgatók, doktoranduszok nyilatkozata mesterséges intelligencia (MI) alkalmazásáról

1. Általános adatok

Hallgató neve:	Szokolányi Róza Anna
Neptun-kódja:	B1QTMX
Képzési szint (a megfelelőt jelölje X-szel):	☒ BSc/BA ☐ MSc/MA ☐ Doktori (PhD) ☐ Egyéb:
Tantárgy neve/kódja*:	Szakdolgozat
A munka címe:	Lovas rendezvények szervezése

* doktori értekezés esetén nem kitöltendő

2. Nyilatkozat az MI használatáról

Alulírott, etikai felelősségem teljes tudatában az alábbi nyilatkozatot teszem:

(Kérjük, válasszon egyet az alábbi lehetőségek közül!)

A) Nem alkalmaztam mesterséges intelligencia rendszert vagy szolgáltatást.

(Amennyiben ezt jelölte, a további táblázatok kitöltése nem szükséges.)

B) Alkalmaztam mesterséges intelligencia rendszert vagy szolgáltatást.

(Kérjük, töltsse ki a vonatkozó táblázatokat!)

3. A mesterséges intelligencia használatának részletezése

I. TÁBLÁZAT: Asszisztensi vagy kisebb mértékű felhasználás (pl. fordítás, nyelvi korrekció, ötletelés stb.)

(Ezen felhasználások esetében a konkrét promptok és válaszok csatolása nem szükséges.)

A felhasználás célja	Alkalmazott MI-eszköz neve és verziója	Érintett rész (ha nem a szöveg egészére vonatkozik)

II. TÁBLÁZAT: Jelentős tartalmi hozzájárulás (pl. egy teljes ábra vagy egy hosszabb szövegrész generálása)

(Ezekben az esetekben a felhasznált kulcsfontosságú promptok és az MI által adott nyers válaszok dokumentálása és a munka mellékletében való csatolása szükséges.)

A felhasználás célja	Alkalmazott MI-eszköz neve, verziója, elérhetősége	Az érintett fejezet / ábra / táblázat pontos sorszáma	A prompt-naplót tartalmazó melléklet bejegyzésének sorszáma

--	--	--	--

3/A. Oktató által előírt kiegészítő szabályok (ha vannak)

Amennyiben az adott tantárgy oktatója vagy témavezetője az MI-eszközök használatára vonatkozóan külön szabályokat vagy elvárásokat határozott meg, kérjük, az alábbi mezőben foglalja össze ezeket:

Pl. az MI használatának tilalma bizonyos feladattípusokra; csak konkrét eszköz használata engedélyezett; eltérő hivatkozási elvárások; dokumentációs forma stb.

Oktató vagy témavezető által előírt szabályok:

.....

.....

.....

.....

4. Minden hallgatóra vonatkozó nyilatkozat:

Kijelentem, hogy az MI által esetlegesen generált tartalmakat minden esetben kritikailag felülvizsgáltam, szerkesztettem és a munkába illesztettem. A leadott munka minden eleméért, annak eredetiségéért és tudományos helytállóságáért teljes körű felelősséget vállalok. Tudomásul veszem, hogy a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem a benyújtott munkát mesterséges intelligencia detektorral ellenőrizheti, és eljárást kezdeményezhet, amennyiben a nyilatkozatom valótlan vagy hiányos.

Kelt: Budapest, 2025. november hó 10 nap

Hallgató aláírása

Konzulens/Témavezető aláírása